A°. 1860. N°. 236.

Opregte Zaturdagsche

HAARLEMSCHE COURANT

van 6 October.

[*Bij N°. 236 dezer Courant behoort een Vervolg.*]

WEENEN, 2 October.

Men twijfelt er niet aan, of er zullen eerlang gewijzigde verordeningen op het burgerlijk bestuur der Kroonlanden worden uitgevaardigd. Van goederhand wordt verzekerd, dat het keizerlijke bewind daarbij een middenweg zal kiezen tusschen de beide voordragten van het committé van den Rijksraad; — dat de autonomie voor elk der afzonderlijke landschappen daarbij zal worden verzekerd, maar dat er van de geschiedkundige en staatkundige individualiteit, zoodanig als die in de voordragt der meerderheid is aangegeven, geen gewag hoegenaamd zal worden gemaakt.

Verder wordt verzekerd, dat voor de zamenstelling der landstenden in al de landschappen gelijke verordeningen zullen worden daargesteld, en dat deze eerste schrede op den weg ter ontwikkeling eener volksvertegenwoordiging alom bijval zal vinden.

BERLIJN, 4 October.

Het belangrijkste nieuws van den dag is de benoeming van 18 nieuwe leden van het Heerenhuis, welke, op voordragt van het staatsministerie, haar beslag heeft erlangd; — heden officieel is aangekondigd, en hier ter stede met groot genoegen is vernomen. Het is bekend, welken tegenstand het thans bestaande bewind bij de meerderheid van het Heerenhuis, zoo dikwerf het vrijzinnige beginselen gold, heeft ondervonden. Het was als zeker aangenomen, dat dit bewind de aanstaande bijeenkomst van den Landdag niet kon afwachten, zonder eene krachtige poging aantewenden, om dien tegenstand te breken. Dit is thans geschied en men vleit zich, dat op deze wijze aan de leden van het Heerenhuis een veel beteekenende wenk is gegeven, welken zij niet onopgemerkt zullen laten. De nieuw benoemde leden zijn mannen van naam en invloed, en van gematigde denkwijze. Onder hen worden in de eerste plaats genoemd de Bondsgezant *v. Usedom*; de pruissische gezant in Frankrijk *de Pourtalès*; de gewezen ministers *Camphausen* en *Rabe*, en andere van gelijken stempel. Onder de nieuw benoemden telt men ook vijf kroon-syndici, welke, zoo dikwerf het regtskundige aangelegenheden geldt, tegen de heeren *Stahl* en *Goetze* zullen zijn opgewassen.

— Men verzekert alsnu, dat de komst van den Keizer van Rusland te Warschau op den 23sten October is bepaald, en dat de bijeenkomst der Vorsten daar ter stede weder een paar dagen is uitgesteld.

PARIJS, 3 October.

Het wordt bevestigd, dat het nieuwe door *Garibaldi* benoemde napolitaansche ministerie in vrij gematigden geest is zamengesteld. Wel is waar zijn de meeste leden van hetzelve in meerdere of mindere mate de beginselen van *Mazzini* toegedaan, maar zij staan geenszins bekend als hoofdleiders der partij, en hebben dan ook geen deel genomen aan de voornaamste handelingen, welke hebben plaats gehad voor de aankomst van *Garibaldi* te Napels.

De Mazzinisten, zoo te Napels, als elders, zijn niet weinig uit het veld geslagen over de plotselijke verandering, welke bij den dictator wordt waargenomen, en beijveren zich nu om een politiek genootschap opterigten, waarvan het programma is, dat de ware italiaansche patriotten niet eerder het koningschap van *Victor Emmanuel* zullen erkennen, dan nadat ook Rome en Venetie zullen zijn vrij gemaakt.

In Turin zien de gematigde liberalen de toekomst vrij wat geruster tegemoet, thans nu het zeker is, dat de dictator tot staatkundige beginselen terugkeert, die, volgens hen, alleen in staat zullen zijn om het denkbeeld der italiaansche eenheid bij de europesche diplomatie ingang te doen vinden. Zelfs van eene ultra-liberale zijde wordt aangemerkt, dat, zal het Europa der oude legitimistische overleveringen zich vereenigen met het nieuwe werk, 't welk thans in Italie zijn beslag bekomt, het de overtuiging moet erlangen, dat daar te lande de noodige waarborgen van orde en vrede zullen worden gevonden. Die overtuiging zou alleen door den tijd en door de omzigtige bekwaamheid der italiaansche staatslieden aan Europa kunnen worden gegeven.

Naar men meldt, heeft het russische gouvernement te Turin geprotesteerd tegen den inval van het piemontesche leger in het koningrijk der Beide-Sicilien. Men gelooft niet, dat dit protest tot gewigtige gevolgen aanleiding zal geven en van meer belang moet worden beschouwd dan het protest, 't welk in der tijd van dat gouvernement ten gunste van den Groothertog van Toscane is uitgegaan. Nog wordt verzekerd, dat de oostenrijksche Regering, welke tegen 1 December 100,000 man onder de wapenen heeft geroepen en zich krachtdadig ten strijde uitrust in het Venetiaansche, eene nota heeft gezonden aan de bewindslieden te Londen, waarin wordt verklaard, dat zij zich voor de toekomst niet kan verbinden om zich stiptelijk te houden aan het beginsel der niet-interventie.

De garibaldiaansche krijgsmagt, die belast is met het bevechten der troepen van Koning *Frans II*, schijnt nog altijd met vele moeijelijkheden te kampen te hebben. De dictator heeft met zijne voornaamste bevelhebbers voor Capua het plan overwogen om bij de Volturno een beslissenden veldslag te leveren, doch heeft daarvan afgezien en besloten om vooreerst de belegering en het bombardement der vesting voorttezetten, in afwachting der aankomst van een meer volledig belegerings-materieel, dan dat, waarover thans kan worden beschikt. De belegeraars hebben bij Limotola eenig voordeel behaald, waardoor echter de algemeene toestand weinig of niet gewijzigd is geworden. De koninklijke troepen hebben zich van hunne zijde krachtig gevestigd in een geretrancheerd kamp, waar zij, ingeval de Garibaldianen niet door de Piemontezen zullen worden ondersteund, lang stand zullen kunnen houden. Het zou evenwel de vraag zijn, waartoe langere tegenstand zou dienen, thans, nu de koninklijke troepen van alle zijden zijn ingesloten, zoodat zelfs de zee achter hen niet meer vrij is.

Het officiële te Rome uitkomende dagblad meldt, dat de Paus in het laatste consistorie de stichting heeft medegedeeld van eenige kerken in Brazilie, in de Vereenigde-Staten, en in „het *Lombardo-Venetiaansche* Koningrijk," waaruit zou moeten worden afgeleid, dat de pausselijke Regering het tractaat van Zurich, waarbij Lombardije aan Sardinie is afgestaan, niet als geldend erkent. Omtrent het verdere door den Paus medegedeelde, verkeert men steeds in het onzekere. Thans wil men weten, dat de Kerkvoogd zich in zeer bittere bewoordingen heeft beklaagd over den toestand, in welken hij te Rome is gebragt, waar hij in zijne vrijheid van handelen wordt belemmerd, en heeft gedreigd de groote banvloek over *Victor Emmanuel* te zullen uitspreken, voor 't geval, dat deze Vorst zich niet binnen den tijd van ééne maand zal hebben bekeerd.

De clericalen beschuldigen den graaf *de Cavour* steeds van bedrog en dubbelzinnigheid en beweren, dat men volstrekt geene waarde moet hechten aan hetgeen die staatsman onlangs in het Parlement heeft verkondigd omtrent Venetie en Rome. Dat Italie voor 't oogenblik Venetie met rust moet laten, zal wel door een ieder worden begrepen; maar dit beduidt niet, dat de aanval op Venetie voor goed is opgegeven. In afwachting van een meer geschikt tijdstip zal het Venetiaansche inmiddels door allerlei oproeren en complotten worden verontrust.

Dat het ondankbaar zou zijn om de Franschen te Rome aantetasten, zal ook wel door niemand worden tegengesproken; een zoodanige aanval zou zelfs eene onzinnige roekeloosheid zijn, zoodat men gerustelijk mag aannemen, dat de dankbaarheid van Sardinie in dezen niet weinig door de voorzigtigheid wordt gesteund. Graaf *de Cavour* ziet evenwel niet voor goed af van het bezit der heilige stad, waar hij „zedelijke hinderpalen" vindt, die alleen door „zedelijke krachten" zullen kunnen worden uit den weg geruimd. Vermits de minister de waarde kent van „zedelijke krachten" en weet wat die uitrigten, zou men op zijne hoede moeten zijn.

De clericalen gelooven niet aan de bekeering van *Garibaldi* en zijn overtuigd, dat hij nu, door de omstandigheden gedwongen, toegeeft, maar later weder zal optreden als de soldaat van *Mazzini*. — Volgens het te Napels uitkomende dagblad *Diritto* heeft *Garibaldi* bij dictatoriaal besluit eene nationale belooning toegekend aan de moeder en de zusters van *Agesilao Milano*, den persoon, die in 1857 den aanslag tegen Koning *Ferdinand II* heeft beproefd, en is deze maatregel welligt van groot belang voor de beoordeeling van zijne persoonlijke denkwijze.

PARIJS, 4 October.

De dagbladen *l'Ami de la Religion*, *l'Union* en *le Monde* hebben reeds gisteren de rede ontvangen, welke door den Paus in het laatste consistorie is uitgesproken, doch zijn van wege het departement van Binnenlandsche Zaken verwittigd geworden, dat zij met de mededeeling van die aanspraak moesten wachten, tot dat die ook in het officiële te Rome uitkomende dagblad was opgenomen, of door het gouvernement magtiging tot de mededeeling was verleend. Het verlof is thans gegeven, zoodat de clericale organen de aanspraak ter algemeene bekendheid kunnen brengen.

Het is zeker, dat de Paus Rome niet zal verlaten en alleen reeds deze omstandigheid moet de algemeene overtuiging doen ontstaan, dat het wel niet denkelijk is, dat de pontificale rede eenige zinsnede bevat, welke onaangenaam zal zijn aan Frankrijk en de fransche Regering, door welke thans de Kerkvoogd te Rome wordt beschermd. Voor 't overige wordt in de diplomatieke kringen verzekerd, dat het vooral aan de raadgevingen van Oostenrijk moet worden toegeschreven, dat *Pius IX* tot het besluit is gekomen, om in zijne hoofdstad te verblijven.

Het is eene bekende zaak, dat de aanspraken van den Paus in den regel door een pastoralen brief worden gevolgd, die bestemd is om door de bisschoppen van den kansel te worden afgelezen. Van dien regel is ook ditmaal niet afgeweken.

— Ter beurze zijn de prijzen der fondsen aanvankelijk willig gebleven en op de hoogte van gisteren. Later hebben zij echter eene merkelijke daling ondergaan, alleen op het gerucht, dat de Paus uit Rome was vertrokken, en dat de oostenrijksche Regering een *ultimatum* had gezonden aan het gouvernement te Turin, inhoudende, dat zij besloten had om aan Sardinie den oorlog te verklaren voor 't geval, dat deze Staat zou overgaan tot het bezetten van het Koningrijk van Napels.

De tijding, dat *Garibaldi* eene overwinning heeft behaald op de troepen van den Koning van Napels; welk berigt, door den dictator afgezonden, heden over Genua alhier is ontvangen, geeft aanleiding tot zeer verschillende gissingen.

Het is thans zeker, dat de heer *Bertani* te Turin is aangekomen. De reden hiervan is te zoeken in de omstandigheid, dat hij als secretaris van de dictatuur is afgezet door *Garibaldi*, die meer en meer terugkomt tot de vroeger door hem beleden gematigde beginselen.

— Uit Sion in Zwitserland wordt gemeld, dat een onderzoek is ingesteld naar de gebeurtenissen, welke aanleiding hebben gegeven tot het beleedigen van de fransche vlag, bij welke gelegenheid het is gebleken, dat de plaats gehad hebbende buitensporigheden eenig en alleen het gevolg zijn geweest van de verbittering van eenige onkundige lieden, die men had weten te doen gelooven, dat de met fransche vlaggen versierde spoortrein was gekomen om Walliserland in Frankrijk intelijven.

LONDEN, 3 October.

Men meent hier, dat de italiaansche zaken in de laatste dagen eene betere wending genomen hebben. Het ministeriële avondblad ontwikkelt heden dit gevoelen op de volgende wijze:

„In de eerste plaats is optemerken, dat het gouvernement te Turin krachtige maatregelen heeft genomen. Het sardinische Parlement is opgeroepen om een zeer beslissenden stap goedtekeuren, namelijk om het gouvernement te magtigen tot het aannemen en voltrekken der inlijving van den Kerkelijken-Staat en van Napels, mits de bevolking van die landen voor de inlijving stemme. — Het sardinische Parlement heeft deze voordragt met een luid vreugdegejuich ontvangen, en er is geene reden om te denken, dat het de aangebodene wet niet zal aannemen. Deze handeling van het gouvernement is een logisch gevolg van den inval in den Kerkelijken-Staat, en een maatregel, die noodwendig uit de handelingen van *Garibaldi* in Napels voortvloeide. Bovendien verkrijgt de italiaansche beweging daardoor regelmatigheid, en ontstaat er eene verantwoordelijkheid voor dezelve; dit een en ander ontbrak op dit oogenblik, en er is nu een waarborg, dat het dwaze ontwerp om Venetie, hetzij te land of ter zee, aantetasten, opgegeven moet worden.

„Terwijl wij deze beslissende handeling van het sardinische gouvernement vernemen, doen zich tevens verschijnselen op van eene betere stemming in Napels. *Bertani*, de al te ijverige medestander van den dictator, is vertrokken, waarschijnlijk om te Turin zijne stem in het Parlement, waarvan hij lid is, te verheffen. *Saffi* heeft het verstand gehad, voor het pro-dictatorschap van Sicilie te bedanken. *Mazzini* heeft een stuk bekend gemaakt, hetwelk een blijk oplevert, dat zijne poging om de oprigting eener republiek te bevorderen, om eene botsing tusschen de twee magtigste monarchien op het vasteland te weeg te brengen en om de Italianen het uiterste op 't spel te doen zetten, schipbreuk heeft geleden. Voorts melden de tijdingen uit Turin en uit Napels, dat tusschen *Garibaldi* en het gouvernement van *Victor Emmanuel* door onlangs plaats gehad hebbende onderhandelingen meer vriendschappelijke betrekkingen tot stand gebragt zijn. Tot bevestiging van deze opgaaf kan strekken eene door *Garibaldi* te Caserta bekend gemaakte dagorde, waarin hij den aanstaanden intogt van de piemontesche troepen in Napels aankondigt. Tegelijk verkondigt een der met de Regering in betrekking staande bladen van Turin, dat *Victor Emmanuel* in persoon binnen weinige dagen te Napels zal aankomen, — hetgeen gelijk staat met eene inlijving van dat land in zijn Rijk."

Onze ministeriële schrijver oppert daarna de vraag, of men uit al die verschijnselen kan opmaken, dat *Garibaldi* ten laatste zijne buitensporige plannen ten opzigte van Rome en Venetie heeft opgegeven? en komt in zijne redenering daarover tot het besluit, dat de dictator „nu redelijker geworden is, of, zoo als sommigen de zaak genoemd willen hebben, van de plannen, waarmede hij slechts geschermd had om een zekeren loop van zaken uittelokken, heeft afgezien." — „Indien (dus besluit de schrijver) de berigten, welke wij hierboven besproken hebben, waarheid behelzen, dan hebben de italiaansche zaken, zoowel in een staatkundig als in een militair opzigt, ongetwijfeld eene betere wending genomen."

— Onze bladen nemen uit geachte duitsche dagbladen een berigt over, waarin gesproken wordt van eene aanstaande verloving van H'. M'. dochter Prinses *Alice* met Prins *Lodewijk* van Hessen-Darmstadt, den vermoedelijken opvolger van den thans regerenden Groothertog.

— De beurs was heden willig. De 3 pc. gecons. 93¹/₄ à ⅜ gg.; op tijd 93³/₈ à ½.

BRUSSEL, 4 October.

De Koning en de leden van de vorstelijke familie zijn van hunnen uitstap naar Henegouwen, waar zij met de grootste geestdrift zijn ontvangen, op het paleis te Laeken teruggekomen.

— De Regering heeft eene som van 5000 fr. uitgeloofd voor den schrijver eener geschiedenis der voormalige Nationale Vergaderingen in Belgie, te beginnen met den tijd van *Philips den goeden*. Deze geschiedenis zal moeten zijn geschreven in het Fransch, of in het Vlaamsch. Zij, die willen mededingen, moeten vóór 1 Januarij 1864 hunnen arbeid hebben ingeleverd bij het ministerie van Binnenlandsche Zaken. De beoordeeling zal worden opgedragen aan eene speciale daartoe te benoemen jury.

Verder heeft de Regering aan de administratie van het algemeene archief van Belgie de zamenstelling opgedragen van een tableau der voormalige Nationale Vergaderingen, altijd te beginnen met het tijdperk van *Philips den goeden*, 't welk den dag, waarop de vergaderingen zitting hebben genomen zal moeten inhouden, en verder de stad, waar zij zijn bijeengekomen en de namen der afgevaardigden uit de tegenwoordige belgische provincien, welke in die vergaderingen zitting hebben gehad.

De minister van Binnenlandsche Zaken zal zich moeten verstaan met het bureau der Kamer van Gedeputeerden en van den Senaat voor de plaatsing van dit tableau in het Paleis van de Natie.

In eene uitgebreide memorie wordt door den minister van Binnenlandsche Zaken uiteengezet, dat vermits hier

te lande het vertegenwoordigende stelsel zeer diepe wortelen heeft geschoten, zoodat het tot het wezen der natie behoort, de geschiedenis van dat stelsel indedaad een vaderlandsch belang is.

— Men heeft thans narigten ontvangen van eenige tot de eerste familien des lands behoorende jongelieden, die tot ondersteuning van den H. Stoel dienst genomen hebben in het pontificale leger, zonder magtiging des Konings, en alzoo met gevaar van hunne hoedanigheid als Belg te zullen verliezen. De graaf de *Robiano* en de jeugdige prins *van Ligne* zijn in den slag van Castel-fidardo gevangen genomen; de heer *Moeller*, die met den generaal *de Lamoricière* Ancona was binnengetrokken, is ligt gewond en krijgsgevangen gemaakt. De graaf *de Remond* en eenige andere kweekelingen van de leuvensche universiteit hebben tot dusver nog niets van zich doen hooren.

's GRAVENHAGE, 5 Otober.

Bij besluit van 16 September jl. heeft Z. M. een besluit van den gemeenteraad van Bussum, van 21 Julij jl., houdende benoeming van een schipper voor het nieuw aantelegen schuitenveer tusschen Amsterdam en Bussum, vernietigd, en zulks op de volgende gronden:

„ dat volgens de bestaande verordening op het bedoelde veer, dit slechts door één schipper bevaren mag worden, beurtelings door het bestuur van eene der beide gemeenten te benoemen, en dat de benoeming van een schipper, in plaats van den onlangs overledene, thans door het gemeentebestuur van *Amsterdam* moest geschieden;

„ dat wel tusschen de besturen der beide gemeenten het plan is beraamd tot eene herziening van het bestaande reglement, welke onder anderen zou strekken om het veer door twee schippers te doen bedienen, en dat voor die herziening dan ook de bij art. 121 der gemeentewet vereischte magtiging gevraagd en verkregen werd;

„ dat echter, tijdens het nemen van het raadsbesluit, eene nieuwe regeling van het veer nog niet ten gevolge van overleg tusschen de besturen van beide gemeenten tot stand gekomen was, en die regeling, om van kracht te kunnen zijn, dan ook nog de goedkeuring van Gedeputeerden Staten zou hebben vereischt;

„ dat alzoo het besluit van den gemeenteraad, als uitvoering gevende aan eene regeling van een gemeenschappelijk belang van twee gemeenten, die nog niet op de bij art. 121 der gemeentewet vereischte wijze tot stand gekomen en door hoogere autoriteit goedgekeurd is, als strijdig moet worden beschouwd met de wet."

— Bij Zr. Ms. besluiten van 3 October is aan *A. J. van den Bosch*, op zijn daartoe gedaan verzoek, eervol ontslag verleend als notaris te Udenhout; — en zijn benoemd; tot plaatsvervangend kantonregter te Alphen *J. C. Uitenhage de Mist*, ontv. der dir. bel. en acc. aldaar, en tot procureur bij de arr.-regtbank te Winschoten mr. *H. A. Engelkens*, adv. en regter-plaatsvervanger bij voorn. regtbank.

— Bij de voordragt op de afschaffing van de slavernij in Suriname zijn gevoegd voordragten tot gelijke afschaffing op Curaçao enz. en op S. Martin. Voor Curaçao enz. wordt de vergoeding aan de meesters bepaald op *f* 230 per hoofd; voor Saba op *f* 170, en voor de slaven, welke een wettig regt op manumissie bezitten, op *f* 30. Voor St. Martin wordt de vergoeding aan hen, die op den eersten Junij 1848 eigenaren waren van slaven, bepaald op *f* 125 per slaaf. In beide de laatstgenoemde voordragten wordt geene melding gemaakt van premien ter bevordering van immigratie van landverhuizers en arbeiders.

Ten aanzien van Suriname wordt voorgedragen, dat binnen dertig dagen, na de afkondiging der wet in de kolonie, de borderellen, bevattende de namen enz. der slaven door de meesters of hunne vertegenwoordigers ter gouvernements secretarie zullen moeten worden ingediend. Voor vergoeding zullen niet in aanmerking komen slaven, welke zich op de inrigting Batavia bevinden, of derwaarts hadden behooren te zijn gezonden; — weggeloopen en tot dwangarbeid veroordeelde slaven. In al de verschillen, welke dienaangaande mogten ontstaan, zal door het geregtshof, zonder tusschenkomst van procureurs en zonder conclusien in geschrifte, en ook zonder hooger beroep, worden beslist.

Vier maanden, na de uitvaardiging der wet, wordt in Suriname de vergoeding betaalbaar gesteld, in wissels op den minister van Kolonien, betaalbaar bij de Ned. Bank, gulden voor gulden, eene maand na zigt, of wel, zoo dit verlangd wordt, en te kas daartoe bij magte is, in wettig betaalsmiddel te Paramaribo.

Binnen zes maanden na de afkondiging der wet, wordt de vrijverklaring der slaven bij gouvernements-publicatie uitgesproken.

Omtrent de bedenking, als of het staatstoezigt, in stede van werkelijke vrijheid, eene vermomde slavernij zou daarstellen, wordt in de memorie van Z. E. den minister van Kolonien, bij deze voordragten gevoegd, aangemerkt, dat in de schatting van het meerendeel der slavenbevolking, de opheffing der slavernij de bevoegdheid is om voor zich zelven een werkeloos en voor de maatschappij onvruchtbaar en verontrustend leven te leiden, zonder zich het lot van invaliden, ouden, zieken, vrouwen en kinderen aan te trekken, welker aantal in Suriname op niet minder dan 20,000 wordt begroot. De Regering meent, dat het de vraag is, of de Staat verpligt is dergelijke vrijheid te schenken en dergelijke last op zich te nemen, of de Staat niet bevoegd is om, tegenover de toekenning van personelijkheid en onverhandelbaarheid, waarvan het gemis der slavernij karakteriseert, den vrijgemaakten de verpligting op te leggen, om, naar vermogen, door arbeid bijtedragen tot behoud der maatschappij, in welke hij wordt opgenomen.

Na verscheidene bedenkingen, in het voorloopig verslag over het vroeger ingediend ontwerp opgenomen, te hebben toegelicht, wordt in de onderwerpelijke memorie van de meening gewaagd, welke almede in dit verslag is uitgedrukt: „dat de toestand der plantagie-eigenaars, welke de voorzigtigheid niet in acht mogten nemen, om met hun aandeel in de afkoopsom Suriname te verlaten, ver van benijdenswaard zou zijn, wanneer aan den vrijgemaakte geene volkomene vrijheid werd gelaten, om zijne verblijfplaats en de middelen, waardoor hij in het levensonderhoud der zijnen voorziet, zelf te kunnen kiezen", — en wordt te kennen gegeven, dat deze meening in lijnregten strijd is met die van den minister; dat, namelijk: „indien 38000 slaven, maatschappelijk en verstandelijk onmondigen, op eens worden vrijgelaten, om te gaan, waarheen, en te doen wat zij willen, het indedaad onvoorzigtig zoude kunnen worden genoemd om in de kolonie te blijven, en dat men er ook niet zou behoeven te verblijven, zoodra de gewillige, of gedwongen werkkrachten ontbraken, om vruchten te rukken van den rijken bodem".

Wat betreft het middel van immigratie, vermeent de Regering, dat zij, bij de onzekerheid, of en waar geschikte arbeiders te bekomen zouden zijn, zich geenszins daarmede mag belasten, doch die zorg aan den prikkel van het eigenbelang behoort overtelaten.

Aan het einde van de zoo uitgebreide memorie wordt gewezen op de vermindering der voorgestelde vergoeding aan de belanghebbenden, ter zake der vrijverklaring van de slaven, en wordt opgemerkt, dat daardoor het geldelijk bezwaar, 't welk, naar luid van het vorig ontwerp *f* 16,144,450 bedroeg, tot *f* 13,859,280 is teruggebragt, en alzoo eene vermindering heeft ondergaan van *f* 2,285,170. De aanwijzing van twee millioenen voor premien van immigratie, is daar buiten, doch men doet opmerken, dat voor het overnemen van plantagien, werktuigen, enz. volgens het ontwerp van 1858, 't welk in dit ontwerp niet voorkomt, voor 't minst dergelijke som benoodigd zou zijn geweest.

HAARLEM, 4 October.

Telegrafische berigten.

Parijs, 4 October. De *Patrie* verzekert, dat het gerucht, alsof de Keizer zich naar Warschau zou begeven, onjuist is. Ter beurze werd verzekerd, dat de Paus Rome had verlaten, doch dit vond geen geloof.

HAARLEM, 5 October.

Telegrafische berigten.

Parijs, 5 October. Van de pausselijke aanspraak gewagende, beklaagt zich de *Constitutionnel*, dat, bij het bezigen van eenige uitdrukkigen ten aanzien van de staatkunde der fransche Regering, welke men van die zijde niet had gewacht, geen woord wordt gerept van de bescherming, welke Frankrijk aan het erfgoed van den *H. Petrus* verleent, maar doet dit blad opmerken, dat men met genoegen uit de aanspraak meent te kunnen opmaken, dat de Paus het verstandige besluit heeft genomen om de stad Rome niet te verlaten, alwaar hij onder de hoede van de groote katholieke natie kan verblijven, welker bedoelingen men kan miskennen, maar geenszins de door haar bewezene diensten.

Turin, 4 October. Op last des Konings is te Ancona aan de piemontesche troepen Z. M. hooge tevredenheid kenbaar gemaakt, als welke zich waardig hebben betoond om Italie door de kracht der wapenen vrij te maken, en de lasteraars van den italiaanschen naam te beschamen. Daarin komt verder voor, dat de overwonnelingen, welke in vrijheid worden gesteld, ten hunnent den italiaanschen roem zullen verkondigen, na te hebben geleerd, dat God hen beloont, die Hem dienen, maar geenszins hen, die de natien verdrukken, en het regt der volken miskennen. „Wij moeten (dus luidt de dagorde verder) een krachtig Italie stichten in de vrijheid der bevolkingen. Wij zullen deze met orde en eensgezindheid daarin behulpzaam zijn. Hoe sterker het nationale leger wordt, des te luisterrijker zal de roem zijn, welke sedert acht eeuwen op het kruis van Savoye schittert. Soldaten, ik aanvaard het opperbevel; het zou mij te veel kosten, geenszins de eerste te zijn daar, waar gevaar zou kunnen ontstaan."

Londen, 5 October. [Van *Reuter*.] Spanje verlangt een Congres van de kath. Staten als in 1849, te Gaëta en den waarborg van al zijne Staten voor den Paus. Frankrijk is voor een Congres gestemd, maar verlangt de regeling der italiaansche zaken aan een Congres der groote mogendheden optedragen. De gelijktijdige aanwezigheid der Vorsten te Warschau is op den 20sten bepaald. De oostenrijksche minister heeft een agent naar Bosnie gezonden.

Turin, 5 October. De *Diritto* bevat eene depeche uit Napels van den 2den, aldus luidende: „De koninklijken, van Caserta teruggedreven, zijn omsingeld. Wij hebben 2000 man gevangengenomen."

Aan een Raad van den Waterstaat, welke is benoemd geworden om verslag uittebrengen over eene verbetering van den waterweg van Amsterdam naar de Noord-zee, is ook het onderzoek opgedragen van de werken, welke aan het Noord-Hollandsche-kanaal zouden behooren te worden daargesteld, ten einde dat kanaal in bruikbaren staat te houden voor de dienst, voor welke hetzelve is aangelegd. De Raad heeft geadviseerd tot het daarstellen eener nieuwe Willemsluis aan het IJ, ter doorvaarts-breedte van 18 ellen, en de Regering heeft zich, afgescheiden van de beslissing, ten aanzien eener andere verbinding van de genoemde stad met de Noord-zee, daarmede vereenigd. De kosten van dit werk worden geraamd op *f* 839,540; — behalve nog *f* 250,000 voor afdamming, en weder opruiming van dammen, terwijl de bouw eener dergelijke nieuwe sluis wordt gerekend binnen 3 à 4 jaren zullen vorderen.

[Drukfeil.] In de *Haarl. Courant* is dezer dagen de bevordering aangekondigd tot kapitein bij de o. i. troepen van den heer *O. A. Kooken*; — moet zijn *O. A. Koocken.*

SCHEEPSTIJDINGEN.

Amsterdam, 5 October. Den 4den dezer in **Texel** binnengekomen: de stoomb. *Lion*, Londen; *Minister Thorbecke*, Hull.

Uitgezeild: de stoomb. *Diana*, Londen. Wind w. n. w.

Den 4den dezer in **Helvoet** binnengekomen: de stoomb. *Levant*, Havre; *Aurora*, Londen; *Lord Raglan*, Newcastle; *Ouward*, Eckless, Swansea; *Golden Grove*, Lindale, Seaham; *Janke Schuringa*, Brouwer, Libau; *Elisabeth*, Wilts, Stettin; *Albert*, Wiese, Straalsund.

Uitgezeild: *Ellen Stewart*, Coffin, Brouwershaven en Newjork; de stoomb. *Pioneer*, Hull. Wind n. w. - w. z. w.

Den 25sten Aug. van Jamaica uitgezeild: *Donati*, Linthorst, Londen.

Den 18den Sept. van Ibraïla uitgezeild: *Fennegina Arendina*, de Jonge, 19 dito *Mina*, Boonstra en 23 dito *Vrijhandel*, Lupkes, alle 3 naar Falmouth.

Den 26sten Sept. te Livorno binnengekomen: *Morgenster*, Drenth, 28 dito *Carolina*, Trapani en 29 dito *Elisabeth*, Mooi, alle 3 van Amst.

Den 2den dezer te Londen binnengekomen: *Texel*, Hubert, Triest.

Den 30sten Sept. bij Dungeness aangekomen: *Dorothea Henriette*, Smitt, Rotterdam naar Batavia; 2 dezer *Telegraph*, Rolufs, dito naar Melbourne.

Den 30sten Sept. bij Portland aangekomen: *Annachiena*, van der Wijck, Amsterdam naar Napels; *Gijsbertha Wilhelmina*, Priebee, Dantzig naar Lissabon.

Gepraaid: 19 Sept., op 10° n. b. en 26° w. l., *Maria Adolfina*, Blom en *Cornelia Henriette*, de Veer, beide van Amst. naar Batavia.

MARKTBERIGTEN.

Amsterdam, 5 October. *Tarwe* en *Rogge* goed prijsh.; 132 ℔ b. Pools. *f* 445; 131 ℔ Eijerl. *f* 450. — *Rogge* 119 ℔ Pruis. *f* 197; 125 ℔ Rost. *f* 277; 120 ℔ Gall. *f* 203; 118 ℔ dito *f* 198; 121 ℔ dito *f* 206; 116 ℔ Petersb. *f* 186; 119 ℔ dito *f* 194; 119 ℔ Arch. *f* 192; op levering Oct. *f* 184, *f* 183; Maart *f* 186, *f* 185; Mei *f* 186. *f* 187. — *Garst* hooger. — *Koolzaad* najaar *f* 3 lager; voorjaar *f* 3 hooger; op 9 vat, April *f* 444; Oct. *f* 417. — *Lijnzaad* *f* 2½ hooger; 105 ℔ Petersb. *f* 310; 103, 104 ℔ Arch. *f* 292½.

Amsterdam, 3 October. *Raapolie* flaauw; ord. cond. *f* 42½; vliegend *f* 41¼; p° Nov. *f* 41¼, *f* 41 à *f* 41¼; p° Dec. *f* 41½; p° Mei 1861 *f* 42¼. *Lijnolie* ord. cond. *f* 31½; vliegend *f* 30¼; p° Nov. en Dec. *f* 30¼; voorjaar *f* 31. *Hennepolie* ord. cond. *f* 39¾.

Dordrecht, 4 October. *Tarwe*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 13 à *f* 15; nieuwe dito *f* 9,80 à *f* 13. *Rogge*, jar. Zeeuws. en Inl. *f* 7,50 à *f* 8; nieuwe dito *f* 6,20 à *f* 7,40. *Garst*, Zeeuws. en Vlaams. winter n. *f* 5 à *f* 5,90; dito zomer *f* 5 à *f* 5,40. *Spelt* *f* 3,30 à *f* 3,80. *Haver*, Inl. voeder n. *f* 3 à *f* 3,50; dikke *f* 3,80 à *f* 4,20. *Boekweit*, Limb. *f* 205. Blaauwe *erwten* n. *f* 7 à *f* 12; witte dito *f* 8,50 à *f* 8,70. *Koolzaad*, n. Zeeuws. en Overm. *f* 11 à *f* 12,40; afwijkend en mindere *f* 10 à *f* 10,80. *Kanariezaad* *f* 9,50 à *f* 10,70. *Lijnzaad* *f* 295 à *f* 335.

Tarwe dooreen niet williger; jarige goed prijsh.; nieuwe ruimer aangevoerd en daardoor tot de bestaande koers moeijelijk opteruimen. *Rogge* met beperkte vraag; Inl. als voren; 144/2 p. Limb. à *f* 210 geveild; in publ. veiling werd verkocht 148/2 p. Belg. *f* 207 à *f* 210 en 146/2 p. Amerik. *f* 207 à *f* 208. *Garst*, *spelt* en *haver* zonder variatie. *Erwten*, voor goede nieuwe blaauwe werden op de kook hooger prijzen besteed. *Boekweit* *f* 5 lager; Limb. à *f* 205 verkocht; voor 's Boss. (zeilende) werd *f* 205 geboden, *f* 210 gelaten. *Koolzaad* tot circa vorige prijzen; nieuw ordinair en goed Zeeuwsch en Overm. van £ 55 tot £ 62 en eene partij puik Zeeuwsch gestort tot £ 65 gedaan; goed jarig zaad £ 71 gelaten en £ 69 geboden; 9 vats te leveren in Oct. op £ 69½ en Nov. £ 70½ geveild, zijnde 1½ £ lager. *Lijnzaad* met handel; 112 p. Morshanky à *f* 330 en 110 p. Riga à *f* 295.

BEURS VAN AMSTERDAM.

Prijzen der Effecten.

5 *October* 1860. 4½ *ure.*

	van	*tot*	*gebl.*
NEDERLAND.			
W. Schuld 2½ p	62¾	15/16	62⅞
„ 3 „	76⅜	½	76⅜
„ 4 „	97¾	15/16	97⅞
O. I. Leen. 4 „	96⅜	—	—
Amort. Sd. 3½ „	—	—	—
Hand. op resc.	130	—	—
„ a cont. 4½ „	—	—	—
„ Leen. 4 p	—	—	—
Holl.-Spw...	—	—	—
Leening 4½ p	—	—	—
Rijn-Spw. 4½ „	—	—	—
BELGIE.			
Ct. Bel. B. 2½ p	—	—	—
„ *Rots.* 2½ „	52	—	—
FRANKRIJK.			
Certif.....3 p	—	—	—
SPANJE.			
Oblig.....1½ p	39⅜	7/16	39⅜
„ ....3 „	47¾	48⅛	48⅛
„ Bin. 3 „	47 1/16	¼	47¼
Am.-Schuld...	23¼	⅜	23 5/16
Bew. Coup....	—	—	—
PORTUGAL.			
Oblig.....3 p	43 5/16	⅜	43 5/16
„ 1856. 3 „	41 7/16	9/16	41½
RUSLAND.			
Hope & C°. 5 p	101⅝	102	—
„ 5 „	101	¼	101
Certif. Obl. 5 „	84⅞	85	—
„ „ 4 „		—	—
„ o. 2341. 4 „	—	—	—
„ „ 5 leen. 4 „	77½	—	—
„ 5 Ser. 5 „	—	—	—
„ 6 „ 5 „	96½	—	—
„ Hamb. 5 „	—		—
„ Lond. 5 „	—	—	—
„ „ 4½ „	90	—	—
„ „ 3 „	60 15/16	—	—
Insch. 6 „	—	—	—
Cert. . 6 „	57⅞	—	—
Spw. Act. 5 „	205	206½	—
„ volgef. 5 „	—	—	—
Hijpoth... 4½ „	—	—	—
POLEN.			
Aand. 1835. *f*	162¼	—	—
Oblig.....4 p	78¾	—	—

	van	*tot*	*gebl.*
PRUISSEN.			
Oblig. 59. 5 p	103⅛	—	—
Aand. 54. 3½ „	—	—	—
OOSTENRIJK.			
Obl. Met. 5 „	45¼	⅞	45⅜
„ „ 2½ „	24¾	⅞	24 13/16
„ r. Amst. 5 „	68⅜	½	68⅜
„ Nat. 54. 5 „	53⅛	⅞	53 3/16
Wener Bank *f*	666	—	—
„ .. „	275	—	—
„ 4 p	200	202	—
Fr. Sp. *Hyp.* 3 *f*	—	—	—
NAPELS.			
Cert. L. R. 5 p	—	—	—
DENEMARKEN.			
Obl. Lond. 5 p	—	—	—
„ 3 „	—	—	—
BRAZILIE.			
Geldl. 52. 4½ p	—	—	—
„ 58. 4½ „	—	—	—
SARDINIE.			
.......5 p	—	—	—
PERU.			
Geldl. 54. 4½ p	—	—	—
„ Fransche.	—	—	—
ECUADOR.			
Obl. 55. 1 p	12	—	—
VENEZUELA.			
Oblig. ... 3 p	22¼	—	—
„ ... 1½ „	11¾	—	—
GRENADA.			
Oblig.....4 „	14⅝	15¼	14⅞
„ Uitg. ..	5¾	6 5/16	5 15/16
MEXICO.			
Oblig.....3 p	21 1/16	⅛	—
N.-AMERICA.			
Philad. Lt. B.	—	—	—
„ *Rots.* 6 „	—	—	—
Ill. Spw. Aand.	—	—	—
„ Obl. O.B. 7 p	92⅛	—	—
Galv. Spw. 8 „		stellen	49
Louisiana 5 „	100¾	101	100¾
GRIEKENLAND.			
Obl. 1825 5 p	5⅝	6	5 13/16

Portugal uitgest. 32⅞. De 4½ pc. Russen 1860 89⅝. Oostenr. obl. bij *Goll & C°*. 4 pc. 44. Weener Loten 1860 *f* 399 à 400. Brazilie geldl. 1824 van £ 100 5 pc. 95¾; dito 1860 84. Noord-Amerika Phil. bij *Hope & C°*. Lt. A. *f* 98¾ à 99. — Beleening 3. Prolongatie 2½. Disconto 3.

Aldus opgemaakt door het Bestuur der *Effecten-Societeit:*

LL. DU KOCK, *President.* — L. A. JOLLES Jr.

Binnenl. fondsen als gisteren; spaansche zeer gezocht; oostenrijksche lager; grenadasche, ten gevolge van een ontwerp van conversie in amortisabele schuld, aanmerkelijk lager.

Londen, 5 October. De 3 pc. gecons. resc. 93¼.

Parijs, 5 October. De 3 pc. 69 fr. 30.

⁎ Sedert den 25sten September voor de 5 weezen met dankzegging ontvangen:

Bijeenverzameld in de gemeente te Bladel *f* 7; door d°. B. uit de gemeente te Nuenen c. a. *f* 17; van den heer M. te Hoogeloon *f* 2,35; postm. 's Hage coup. n°. 2299 *f* 2,475; van L. A. te Maarsen *f* 5; van eenige Protestanten uit Utrecht onder lett. R. P. L. H. Q. Y. *f* 16,50; van B. M. uit Deventer *f* 4,95; van J. A. postm. Maastricht *f* 1,235; van J. A. C. K. te Delft *f* 1,235; van N. N. te Zwolle 2 coup. *f* 4,95; van G. A. V. te Arnhem *f* 10; van N. N. te Heeze *f* 2; postm. Hillegersberg *f* 2,475; van den heer A. S. v. H. *f* 5; van mevr. v. d. T. *f* 2; van den heer S. v. H. *f* 5; bij d°. *Vorstman* ontvangen: uit Moordrecht van v. L. *f* 2,50; uit Gouda van B. Y. *f* 5; uit Arnhem van Z. B. *f* 12,375.

Veldhoven, S. NICOLAÏ, Predikant.
2 *October* 1860. H. J. HIRZEL, Fabriekant.
J. C. KREMER, Rijks-Ontvanger.

De wel-eerw. zeer gel. Heeren *J. H. Soli* te 's Gravesande, *M. A. G. Vorstman* te Gouda, *J. H. Gunning*, te Leeuwarden, *J. A. Timmerman*, te Oss, *C. P. van Tooren*, te Hendrik Ido Ambacht en *B. R. Aitton*, te Winterswijk, hebben zich gaarne bereid verklaard om gelden voor de ouderloozen te ontvangen.

⁎ **DILIGENCE DIENST**, van de Wed°. QUINTERNE en J. van der HAGEN. Uren van vertrek gedurende de Winterdienst bij open Water.

Van Haarlem,	**Van Alkmaar,**
's morgens 9¾ uur.	's morgens 6 uur.
's avonds 5¾ uur.	's middags 2 uur.
Na aankomst der 1ste en 3de doorloopende Treinen van Amsterdam en Rotterdam, in correspondentie na het Nieuwe-Diep met de Stoomboot *Stad Alkmaar*.	in correspondentie op de 1ste en 3de doorloopende Treinen van Amsterdam en Rotterdam.

⁎ In eene Vergadering van Kiezers uit het Kiesdistrict Alphen is eenparig besloten, om bij de aanstaande verkiezing, op den 9den October 1860, van een Lid voor de Provinciale Staten, hunne stemmen uittebrengen op den Wel-Edelen Heer

J. B. DUISENBERG,

Notaris te Boskoop.

Zij achten het onnoodig iets tot aanbeveling van gen. Heer hierbij te voegen.

⁎ Een aantal Kiezers in het Kies-District ALPHEN, hebben besloten, bij de verkiezing van een Lid voor de Provinciale Staten in Zuid-Holland, welke zal plaats hebben, op Dingsdag den 9den October 1860, hunne stem uit te brengen op den Heer

SAMUEL VAN DRIEL,

Burgemeester van Nieuwveen en Zevenhoven.

Zij noodigen hunne Mede-Kiezers in voornd District beleefdelijk uit, ook hunne stem op gend. Heer, die om zijnen ijver, regtschapenheid en bekwaamheid, algemeen geschat wordt, uit te brengen.

*** *Dijkgraaf en Heemraden van de* PURMER, brengen bij deze ter kennisse, dat in hunne Vergadering van heden, hebben plaats gehad de navolgende **Uitlotingen**, als:

a. De zevende van drie **AANDEELEN** in de Geldleening groot *ƒ* 60.000, ten behoeve van den Straatweg in dat Waterschap, vastgesteld door Hoofdingelanden den 30sten Maart 1853, en dat zijn uitgetrokken de Nommers 15, 34 en 48.

b. De eerste van één **AANDEEL** in de Geldleening groot *ƒ* 13000 ten behoeve van- en vastgesteld als voren den 27sten April 1859, en dat is uitgetrokken het Nommer 13.

Welke opgemelde Aandeelen, ieder groot *ƒ* 1000, onder overlegging van de daarbij behoorende onverschenen Coupons, aflosbaar zijn den 1sten December aanstaande, ten Kantore van den Penningmeester van de Purmer, te Edam.

Dijkgraaf en Heemraden voornd.,
Edam, G. J. VERSTEEGH.
den 3den October 1860. De Secretaris,
H. COSTERUS.

*** Bij besluit van Z. M. den Koning van 6 Augustus 1860, is aan WILLEM ISAAC VAN BEUSEKOM, wonende op den Huize *Sterreschans*, bij de Nieuwersluis, Gemeente Loenen, vergunning verleend tot verandering van zijnen geslachtsnaam in dien van **BOUDE VAN TROOSTWIJK.**

De **GEABONNEERDEN DER LEESINRIGTING** van wijlen den Boekhandelaar J. GERRITSEN, te Haarlem, worden bij deze opgeroepen, tot het houden eener Bijeenkomst in de Zaal der *Stadsdoelen* in de Gasthuisstraat te Haarlem, op *Dingsdag den 9den October* 1860, *des middags ten een ure*, ten einde met de Tijdschriften te handelen overeenkomstig de Inteekening.

De geabonneerden worden verzocht hunne laatste quitantie van betaalde contributie mede te brengen, zij die niet tegenwoordig zijn, zullen beschouwd worden van hun regt op de Tijdschriften afstand gedaan te hebben.

ONDERWIJS.

Een **ONDERWIJZER**, P. G., 26 jaren oud, bezittende den 2den Rang, benevens volledige acten voor het onderwijzen der Moderne Talen en der Wiskunde, die steeds werkzaam geweest is aan zeer gunstig bekende scholen, en zulks nog is en die van zijne geschiktheid voor het onderwijs de meest voldoende bewijzen kan overleggen, wenscht met eenig *Gemeente-Bestuur* in onderhandeling te treden, over de oprigting eener Bijzondere School voor meer uitgebreid lager Onderwijs. Belanghebbenden, gelieven zich met *franco* Brieven onder Letter P., te adresseren bij den Boekverkooper A. HOOGENBOOM, Reestraat K. K. 583 te Amsterdam.

*** *Burgemeester en Wethouders der Gemeente* WOERDEN, noodigen bij deze degenen uit die genegen zijn te dingen naar de Betrekking van **HOOFD-ONDERWIJZER** aan de openbare Lagere School voor kosteloos onderwijs aldaar, om zich onder overlegging der vereischte Stukken, met *vrachtvrije* Brieven vóór den 15en October e. k., aantemelden bij den Burgemeester.

Het onderwijs op deze School zal omvatten de vakken vermeld onder Letter A tot en met I, van Art. 1 der Wet van den 13den Augustus 1857, (*Staatsblad* N°. 103).

De voordeelen aan de Betrekking verbonden, zijn: Eene Jaarwedde van *ƒ* 700, benevens een vierde cent per Schooltijd voor iederen Leerling en vrije Woning.

De dag en plaats van het vergelijkend Examen zal later worden opgegeven.

Woerden, 14 *September* 1860.
Burgemeester en Wethouders voornoemd,
C. J. BREDIUS.
De Secretaris,
J. W. ROESSING VAN ITERSON.

H. H. INSTITUTEURS.

Een bekwaam **SECONDANT**, P. G., uit den beschaafden stand, zoekt eene Conditie. Adres met *franco* Brieven onder Lett. P. R., aan den Heer J. W. SWAAN, Boekh. te Arnhem.

*** Op eene Kostschool bij Arnhem, vraagt men tegen primo Januarij een' **SECONDANT**, boven de 22 jaren en goed bekend met minstens twee moderne Talen, Salaris *ƒ* 300 à *ƒ* 350. Adres *franco* Letter X., bij den Boekhandelaar TJEENK WILLINK, te Arnhem.

*** Men vraagt om dadelijk in dienst te treden: Een bekwaam **BROODBAKKERSKNECHT**, tegen goed Loon. Adres in *persoon* of met *franco* Brieven, bij W. WORTEL, Broodbakker aan den Stompentoren in de Schermeer.

Huwelijks Aanvraag.

Een **JONGMAN**, uit de burger klasse, tusschen de 25 à 30 jaren oud, van goed uiterlijk, P. G., en in het bezit eener fatsoenlijke en winstgevende Affaire, wenschte langs dezen weg in kennis te komen met een **BURGERMEISJE** of **WEDUWE**, ten naastenbij van die zelfde ouderdom en ook eenigzints bemiddeld, om na kennismaking en overeenstemming, een **wettig Huwelijk** aan te gaan. Belangstellende in deze welgemeende aanvraag, adresseren zich met *franco* Brieven, Lett. C. Z., bij den Boekverkooper H. MOOLENIJZER J. ZOON, Oude Waal, N°. 56, te Amsterdam.

Honnête behandeling boven hoog Salaris.

Het zoude eene **JUFVROUW**, van goeden huize, P. G., beschaafde opvoeding en middelbare jaren, die niet zoo zeer finantiëelshalve, als wel uithoofde van bijzondere lotswisseling, behoefte heeft aan een vasten werkkring, zeer aangenaam zijn in onderhandeling te treden met eene geachte Familie, welke haar (*liefst de geheele*) of gedeeltelijke directie over een ordelijk Gezin wilde toebetrouwen, hetzij tot gezelschap en om voortdurend, in den huishouding opnam.

[illegible] tot het vervullen van bovengenoemde taak de soliditeit bekwaamheid, terwijl inclinerenden, bewijzen van Boekh. [illegible] op *franco* aanvrage kunnen bekomen, bij den Boekh. J. C. VAN DER MEER, te Deventer, onder de Letters M. M.

*** Wordt verlangd eene **KINDERJUFVROUW, BONNE,** P. G., geschikt om goed en flink met 5 jeugdige kinderen omtegaan; die tevens ook kan Mazen, Naaijen en Strijken. Adres *franco*, Letter E., bij den Boekhandelaar J. G. BROESE, te Utrecht.

*** Men verlangt tot hulp in een Instituut voor Jonge Jufvrouwen, **IEMAND**, bekend met de Engelsche en de Fransche Taal en met de verdere vakken van onderwijs. *Franco* Brieven, Lett. O. Adres: Postkantoor te Geertruidenberg.

EEN GELDERSCH DIENSTMEISJE,

oud 26 jaren, van de Prot. Godsdienst, gezond en sterk van gestel, bekwaam in het Wollen- en Linnen-Naaijen, Strijken en de behandeling van de Wasch; voorzien van goede getuigschriften, zag zich gaarne met primo November geplaatst als **LINNEN-** of **WERKMEID.**

Brieven *franco* onder de Letters M. M., bij den Boekh. H. W. MOOY, Heerengracht bij de Leliegracht te Amsterdam.

*** Bij een Predikant in de Provincie Utrecht, verlangt men eene **DIENSTBODE**, tegen *ƒ* 50 Loon. Adres den Heer NOLET, Boekhandelaar te Utrecht, Letters D. M., Brieven *franco*.

*** In een Huisgezin met twee jonge Kinderen, wordt tegen November aanstaande gevraagd. Eene bekwame zindelijke **KEUKENMEID**, tevens voor Huiswerk te verrigten, en eene bekwame **KINDERMEID**, beide van goede getuigschriften voorzien. Adres met *franco* Brieven, onder Letter G., bij den Boekhandelaar D. NOOTHOVEN VAN GOOR, te Leyden.

*** *Dijkgraaf en Hoog-Heemraden van de Uitwaterende Sluizen in Kennemerland en West-Friesland*, zullen op Maandag den 22sten October aanstaande, des middags ten 12 ure, in het *Gemeenelandshuis* te Edam, bij enkele Inschrijving Besteden:

Het Bouwen van eene **WONING** voor den Sluiswachter bij hunne Duikersluis te Nauerna.

Het Bestek ligt ter lezing bij den Architect P. DE LEEUW, te Edam, bij wien tevens verdere inlichtingen te bekomen zijn, alsmede in de *Koornbeurs* te Zaandam en bij den Sluiswachter BESSE, te Nauerna. De Billetten van Inschrijving moeten vóór of uiterlijk op den 20sten October aanstaande, *franco* ingekomen zijn, bij den Secretaris van het Hoog-Heemraadschap te Alkmaar.

Alkmaar, De Secretaris voornoemd,
den 3den October 1860. G. VAN LEEUWEN.

*** Bestellingen op ingelegde Zeeuwsche **GARNALEN**, worden gedurende de maand October aangenomen bij A. C. VORSTHEUVEL LA BRAND & COMP., Korte St. Janstraat, Zierikzee.

A. W. HEYNEN,
GEZIGTKUNDIGE
EN
HOF-LEVERANCIER,

zal van Donderdag den 4den tot en met den 8sten October, te spreken zijn te ***Haarlem***, Hôtel *de Leeuwerik*, bij de Weduwe QUINTERNE.

VOOR PASSAGIERS NAAR JAVA,

Ligt te Amsterdam in lading, het Gekoperd Nederlandsch **BARKSCHIP *LAMMINA ELIZABETH*,** gevoerd door Kapitein A. GERSEN, hebbende uitmuntende Inrigtingen voor Passagiers. Adres ten Kantore van de Cargadoors DE VRIES & C°., te Amsterdam, of VLIERBOOM & SUERMONDT, te Rotterdam.

*** Op het aangenaam gelegen Dorp Twello, Provincie Gelderland, bestaat bij eene fatsoenlijke Familie van de P. G., eene zeer geschikte gelegenheid tot plaatsing en ouderlijke verzorging van een **KIND** uit den beschaafden stand, tegen billijke vergoeding; men kan bewijzen overleggen van liefderijke behandeling. Brieven *franco*, aan het Hulpkantoor der Brievenpost te Twello. Lett. A. Z.

HH. APOTHEKERS OF DROOGISTEN.

UIT DE HAND TE KOOP: Een **VIJZEL**, van het schoonste goudkleurig *metaal*, gaaf en fraai van vorm, wegende ruim 125½ Ned. Pond., met Stamper en Blok. Prijs *ƒ* 125 *à contant*. Gegadigden, adresseren zich ter nadere informatie *franco*, onder Letters V. V., aan den Boekhandelaar P. ENGELS, te Leyden.

TE KOOP:

Eene **BROODBAKKERIJ** en **KRUIDENIERSWINKEL**, met daarbij behoorende Tuin en Moestuin, groot 50 Roeden, benevens twee Schuren, gelegen aan de Oude Wetering, onder Alkmade. Te aanvaarden met November a. s. Brieven *franco*, onder Letter B., bij den Boekhandelaar D. J. COUVÉE, te Leiden.

*** *De Burgemeester der Gemeente* NOORDWIJK, als belast met het beheer der Strandvonderij aldaar, zal op Donderdag den 11den October 1860, des voormiddags ten 10 ure, te Noordwijk aan Zee, *om contant geld*, in het openbaar ter Verkoop Aanbieden:

3 **SCHEEPSMASTEN**, eenige **RONDHOUTEN**, 1 **WATERVAT** en eenig **IJZER-** en **TOUWWERK**, alsmede eene groote hoeveelheid gesloopt **WRAKHOUT**, bestaande uit Balken, Planken en Palen, zeer geschikt voor Beschoeijingen, Brag- en Vlonderwerk.

Alles van heden te bezigtigen aan de Bergplaats der Strandvonderij te Noordwijk aan Zee, en nadere inlichtingen te bekomen ten Kantore van den Notaris Mr. **C. C. VAN DER SCHALK,** te Noordwijk Binnen.

*** OPENBARE VERKOOPING te Zwammerdam, op Dingdag den 16den October 1860 en volgenden dag, des morgens ten 9 ure precies, ten overstaan van den Notaris Mr. **J. M. GORDON**, van:

Een goed geconserveerden **INBOEDEL**, bestaande in moderne Mahonijhouten en andere Meubelen, als: Tafels, Stoelen, Secretaire, Chifonière, Canapé, Tête à Tête, Mahonij Linnenkasten, zuiver toongevende Pianino en Piano, Schilderijen in Olieverf, heldere Spiegels, fraaije Pendule, Ledikanten, Bedden en Toebehooren, Tapijten, Vloerkleeden, Tafellampen, Cristallen Kroon, fijn Lakwerk, Tafel- en Bedlinnen, 2 Porceleinen Theeserviezen, Mangel, best Engelsch Aardewerk, Glaswerk, Koper-, Tin- en IJzerwerk, en hetgeen verder tot een deftigen Inboedel behoort.

Voorts eene partij BOEKEN, KAARTEN, een AARD- en HEMELGLOBE, alsmede eene groote VOLIERE, PLEIZIER-SCHUITJE en meerdere GOEDEREN.

Alles daags vóór den Verkoopdag te bezigtigen.

*** Op Dingsdag den 23sten October 1860, des avonds 7 ure, zal te Hilversum, in het Logement van de Weduwe *van Veerssen*, ten overstaan van den Notaris **PERK**, publiek worden Geveild:

Een **HUIS**, waarin *Smederij* wordt uitgeoefend en **ERVE**, te Hilversum in de Kerkstraat, Kadaster Sectie G, Nommer 1484, groot 3 Roeden, te aanvaarden 1 December 1860 en elken Werkdag te bezigtigen.

De Veilconditien zullen 4 dagen voor en op den Verkoopdag ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris *Perk* voornoemd, alwaar op *franco* aanvragen informatien te bekomen zijn.

*** De Notaris **G. H. BROEKMAN**, residerende te Vianen, zal ten verzoeke zijner Principalen, op Woensdagen den 24sten en 31sten October 1860, beide des voormiddags ten elf ure, in het Logement *het Zwijnshoofd*, te Vianen, bij inzet, hooging en afslag, ter Verkoop aanbieden:

N°. 1. Een welingerigt, hecht en sterk **HEERENHUIS**, bevattende onderscheidene zoo ruime als kleinere, behangen, meestal van Stookplaatsen voorziene Boven- en Benedenkamers; voorts ruimen Gang, Domestique-, Provisie- en Mangelkamers, Zolders, Kelder, enz., met **ERVE** en daaraangrenzenden **TUIN**, aan de Z. Z. van den Langendijk, te Vianen, Kad. Sectie A. N°. 482 en 813. En

N°. 2. Eenen, tegenover het eerste Perceel zich bevindenden **TUIN**, aan de N. Z. van den Langendijk, te Vianen, Kad. Sectie A. N°. 137.

En daarna N°. 1 en 2 gecombineerd. Te aanvaarden 1 Mei 1861. Breeder bij Biljetten; blijvende inmiddels *Uit de Hand te Koop*. Te bevragen bij den Heer **J. J. CAMBIER**, op den Huize *Buitenlust*, en ten Kantore van voorn. Notaris **BROEKMAN**, beide te Vianen.

*** De Boekhandelaar H. C. A. CAMPAGNE, te Tiel, debiteert met succes:

LEERBOEK
DER
ONBEWERKTUIGDE SCHEIKUNDE;
GEDEELTELIJK NAAR
DR. THOMAS GRAHAM'S
Elements of Chemistry,
BEWERKT DOOR
Dr. Fr. JUL. OTTO,
UIT HET HOOGDUITSCH VERTAALD EN MET AANTEEKENINGEN VOORZIEN DOOR
J. P. C. VAN TRICHT,
Apotheker.
Met talrijke houtsneê-figuren.
Eerste Deel. — 1e Stuk en IIIe deel 1e Stuk.
Prijs *ƒ* 2,90.

GRAHAM-OTTO'S *Leerboek der Onbewerktuigde Scheikunde* zal, even als het oorspronkelijk werk, in 3 Dln. worden uitgegeven, die bij afleveringen achtereenvolgens zullen verschijnen. Bij de laatste afl. van ieder deel wordt een Omslag voor dat deel gevoegd.

Ieder jaar zal minstens één deel het licht zien, zoodat het geheele werk uiterlijk binnen 3 jaren compleet zal zijn, tegen eenen prijs, nagenoeg gelijk aan dien van het oorspronkelijk werk.

Men komt dus zoodoende, door eene jaarlijksche uitgave van ruim *ƒ* 8, in een tijdsverloop van 3 jaren, in het bezit van het beste scheikundig werk, dat tot nog toe bestaat.

De complete uitgave wordt door den Uitgever gewaarborgd. Afzonderlijke afleveringen zijn niet verkrijgbaar.

*** Uitgaven van GEBROEDERS VAN DER HOEK, Boekhandelaren te Leiden.

DUMERIL, Grondbeginselen der Natuurkundige Wetenschappen met 33 platen, meer dan 700 onderscheidene voorwerpen — en ruim 600 pagin. bevattende — geb. in ½ linnen band. *ƒ* 3,90.

L. EGELING, Nagelaten Leerredenen. 2 dln. *ƒ* 1,25.

GROMMÉ, de biddende Christen, op nieuw uitgeg. en vermeerd. door J. TICHLER, Th. Dr. en Predikt. te Leiden. *ƒ* 2,40.

Prof. J. GEEL, Onderzoek & Phantasie. Tweede druk. *ƒ* 2,40.

Prof. G. J. VERDAM, Handl. bij de beoefening der sphaerische Trigonometrie, met betrekking tot hare toepassing op de mathem. geogr. en sphaerische astronomie. Tweede druk. *ƒ* 3,30.

Prof. G. J. VERDAM, Summarium der Goniometrie en der regtl. Trigonometrie. Derde druk. In linnen band *ƒ* 4,30.

Prof. G. J. VERDAM, Summarium der sphaerische Trigonometrie. *ƒ* 1,—

Prof. C. J. VAN ASSEN, Lineamenta extrema Juris privati Justinianei, secundum textum Institutionum. *ƒ* 2,85.

Prof. C. J. VAN ASSEN, Leiddraad voor het collegie over het burgerl. wetboek. Verkorte en herz. uitgave. *ƒ* 2,40.

Prof. PEERLKAMP, Summarium veteris historiae, ed. altera. *ƒ* 1,25.

Prof. VAN VOORST, Beknopt zamenstel der Christelijke beschouwende Godgeleerdheid. *ƒ* 4,50.

DAGREGISTER
VAN
UITGELEENDE BOEKEN.
in half linnen, prijs 50 Cents.

De vele aanvragen leveren het beste bewijs, dat dit Dagregister vele Bezitters en Verzamelaars van boeken welkom is.

G. BIPPART, Handleiding der Grieksche Geographie, Antiquiteiten en Mythologie, bewerkt door Dr. W. A. SCHEURLEER. Prijs *ƒ* 3,85.

De Uitgevers durven dit werk, volgens het oordeel van eenige Geleerden, gerust aan te bevelen voor Prijsuitdeelingen bij verschillende Gymnasien en Instituten.

Catechetisch Onderwijs.

Opgesteld door H.H. Leidsche Predikanten.

Christelijk onderwijsboekje, 1e stukje, bijbelsche en kerkelijke geschiedenis, zesde druk. *f* 0,15.

" " 2e stukje, geloofs- en zedeleer, vierde druk. *f* 0,15.

Bijbelsch vraagboekje, (zijnde uittreksel uit het Christ. onderwijsboekje, 1e stukje), derde druk *f* 0,07½.

Vraagboekje over de christ. geloofs- en zedeleer, (zijnde uittreksel uit het 2e stukje), tweede druk. *f* 0,07½.

Het verkorte Leidsche vraagboekje, tweede druk. *f* 0,15.

Onderwijsboekje over de geschiedenis en leer der R. Cathol. en Prot. kerkgenootschappen. *f* 0,15.

Beantwoording der onbeantw. vragen, voorkomende in het vraagboekje van L. EGELING, vijfde druk. *f* 0,40.

A. RUTGERS VAN DER LOEFF, Th. Dr. en Predikt. te Leiden, *Handboek voor de zendingszaak*, met wereldkaart *f* 2,—

Bovenstaande Boekwerken zijn, op bestelling, bij alle Boekhandelaren te bekomen.

HISTORISCHE BOEKEN

MET GROOT RABAT.

BIJ AANKOOPEN VAN *f* 10 MET NOG 25 PCT. EXTRA.

I. Gedenkschriften van den Graaf VAN DER DUIJN VAN MAASDAM en van den Baron VAN DER CAPELLEN, door den Baron *Sirtema van Grovestins*, voor *f* 1,50 in plaats van *f* 4.

II. Herinneringen van den Baron STRICK VAN LINSCHOTEN, 2 Deelen voor *f* 2,50 in plaats van *f* 6.

III. De Belgische Omwenteling, 1828—1839, met bevestigende Bijlagen, door *de Potter*, 2 Dln., prijs *f* 6,80 voor *f* 2,25.

IV. Het Leven van den Admiraal NELSON, door *Robbert Southey*, met Portret, prijs *f* 3,60 voor *f* 1,50.

V. Leven van J. C. J. VAN SPEYK, door *Jacobus Koning*, met Portret en Platen, prijs *f* 8 voor *f* 2.

VI. S. J. VAN DEN BERGH en W. J. HOFDIJK, Gedenkboek der oprigting van het Monument ter herinnering aan den Volksgeest in 1830 en 1831, met fraaije Platen en uitmuntend Portret van den Prins Veldmaarschalk, prijs *f* 2,50 voor *f* 1, en gebonden in vergulden band voor *f* 1,50.

VII. H. C. ROGGE, bezoeken op Loevestein in 1624, met fraaije uitslaande Platen, voor *f* 1.

VIII. de Honderd Dagen, dagboek van 1815, door *Lodewijk Philip*, gewezen Koning der Franschen, prijs *f* 3,25 voor *f* 1,50.

IX. De Troonsbestijging van Keizer NICOLAAS, uitgegeven op bevel van Keizer *Alexander*, door den Baron M. VON KORF, met fraaije Plaat, Keizer NICOLAAS op zijn doodbed voorstellende, voor *f* 1 in plaats van *f* 2.

X. Tooneelen uit den Oorlog in de Krim, enz., met fraaije uitslaande Platen, 2 stuks, voor *f* 0,40, in plaats van *f* 1,50.

XI. BRABANSON, Rusland en zijne Beheerschers, een zeer belangrijk in 1855 uitgegeven Werk, 2 Deelen, voor *f* 2,25, in plaats van *f* 5,50.

XII. DE SAINT-HILAIRE, Napoleon in het Leger, in zijn Paleis en op St. Helena, onuitgegevene Anecdoten voor *f* 0,50, in plaats van *f* 1,60.

XIII. Graaf DE SEGUR, geschiedenis van Napoleon en het groote Leger in Rusland in 1812, met Portret, geb. in vergulde Stempelband, voor *f* 2,25; de prijs van den 1sten druk was *f* 11,50.

XIV. GEYSWEIT VAN DER NETTEN, Karel XII en Napoleon met elkander vergeleken in hunne Krijgstogten in het Noord-Oostelijk Europa, voor *f* 1,80, in plaats van *f* 4,50.

XV. Généalogie der Familien Bonaparte en Leuchtenberg, benevens een overzigt der voornaamste gebeurtenissen uit het Leven van Napoleon, voor *f* 0,25.

XVI. Gedenkschriften van den Majoor W. P. D'AUZON DE BOISMINART, Tijdvak 1788—1840, en Veldtogt in Rusland in 1812, 3 Deelen met Pl. en K., voor *f* 3,75, in plaats van *f* 9,40.

XVII. Tooneelen uit den Burger-Oorlog in Hongarije, met Portret van *Jellachich*, en plaat voor *f* 0,75, in plaats van *f* 1,80.

XVIII. Polen en Hongarije gedurende den Vrijheids Oorlog in 1849, door Graaf SOBOLEWSKI, Kapitein bij de Poolsche Lanciers, voor *f* 0,75, in plaats van *f* 2,20.

XIX. Italie zijne jongste Omwentelingen en tegenwoordige Toestand, door CH. MACFARLANE, 2 Deelen met Portret van *Ferdinant II* van Napels en *Karel Albert* van Sardinie voor *f* 2,50 in plaats van *f* 5,10.

XX. J. G. SWAVING'S, Tienjarige Militaire Loopbaan, met Portret voor *f* 1,25 in plaats van *f* 2,60.

XXI. Herinneringen aan mijn Krijgsmansleven in Algiers en Marokko, door F. CHRISTIAN, Secretaris Particulier van den Maarschalk *Bugeaud*, Hertog van Isly, met Portret, voor *f* 1,50 in plaats van *f* 3,75.

XXII. KAREL JAN BERNADOTTE, Koning van Zweden in zijn openbaar en bijzonder Leven, door KAREL GROSSE, 2 Deelen met Portret, voor *f* 2,25 in plaats van *f* 4,80.

XXIII. Mr. J. H. VAN DER SCHAAF, Nederland als Gemeenebest in 1743 en als Koningrijk in 1843, voor *f* 1,25 in plaats van *f* 3.

XXIV. J. SMITS, Beschrijving der Stad Dordrecht, met Vignet en fraaije Platen, voor *f* 1,50 in plaats van *f* 3,75.

XXV. H. H. L. HEEREN, Ideën over de Staatkunde, onderlinge Verkeering en den Handel van de voornaamste Volken der Oudheid, met Platte Gronden, Kaarten en Platen, Vert. en met aanmerkingen voorzien, door Mr. G. DORNSEIFFEN, 6 Deelen voor *f* 12,50 in plaats van *f* 28,50.

De Boekwerken *zijn alle Nieuw en Onopengesneden.* Die hier uit een keuze doet minstens *f* 10 bedragende *zal nog een extra rabat van 25 pCt. worden toegestaan.* De Aflevering geschiedt niet anders dan *à contant* en op *franco* aanvrage door J. H. VAN DER BEEK, Reguliersbreestraat te Amsterdam.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, komt van de pers:

De Eerste-Aflevering (MACHIAVELLI)

VAN DE

HISTORISCHE EN LETTERKUNDIGE SCHETSEN,

DOOR **LORD MACAULAY.**

In het Hollandsch overgebragt door **Dr. A. PIERSON.**

Macaulay's Historische en Letterkundige Schetsen, zullen worden uitgegeven in maandelijksche afleveringen, in den goedkoopen vorm van de welbekende vertalingen der **Buitenlandsche Klassieken.** Elke maandelijksche aflevering zal ongeveer drie vel tekst bevatten, berekend tegen 17½ Cents het vel druks van 24 pagina's.

Vier afleveringen vormen een deeltje van omstreeks *f* 2,—.

Aan het eerste Deeltje zal worden toegevoegd, eene **Inleiding** over **Lord MACAULAY**, door **Dr. A. PIERSON**, en voorts een gegraveerd Portret van den Auteur.

Men verbindt zich voor niet meer dan één Deeltje, dat natuurlijk op zich zelf kompleet is.

De volgende aflevering zal **Lord BYRON** den titel dragen.

Deze Aflevering kost **50 Cents.**

De geheele onverkorte STUNDEN DER ANDACHT, voor iedereen.

GOEDKOOPE UITGAVE VAN HEINRICH ZSCHOKKE'S

UREN AAN DE GODSDIENST GEWIJD.

Vertaald door **J. M. L. ROLL**, Predikant te *Amsterdam.*

Compleet in Tien nette Boekdeelen, ieder van Vijf Afleveringen, à **twintig Cents** per Aflev. (van 48 of meer Pag.)

Dit onschatbare Boek is een **Levensgids** zoowel voor *Jonge Lieden* als *meer Bejaarden.* Over **alle Christelijke Feestdagen, Gods grootheid en goedheid in de Schepping; Dood en Eeuwigheid, het Rijk van Jezus op Aarde**, en andere voor den Christen belangrijke onderwerpen, bevat het verschillende schoone Overdenkingen.

De Inteekening staat alsnog open bij TEN BRINK & DE VRIES, te *Amsterdam*, en verder alom.

*** VAN DRUTEN & BLEEKER, te Sneek geven uit:

DE AARDE

EN HARE WONDEREN.

NATUURKUNDIGE BESCHRIJVING

VAN HETGEEN ZIJ IS EN VAN HETGEEN ZIJ BEVAT.

Naar het Hoogduitsch van **Dr. W. C. WITTWER**, door **CORSTIAAN DE JONG.** 3 Deelen, met vele Houtsneêfiguren, ruim 700 pag's *f* 3,60, geb. *f* 4,00.

Aan ieder, die eenig belang stelt in de **Natuurkundige** kennis van onzen **Aardbol**, kan dit Boek met ruimte worden aanbevolen.

De Lezer vindt er in vermeld wat onze **Aarde** is als **hemelligchaam**, — wat ze **inwendig** bevat; hare **vaste, vloeibare en elastisch-vloeibare bestanddeelen**, — hare **oppervlakte** en wat op haar voorkomt in **Planten en Dieren** enz. enz. Zeker een overrijke en hoogst belangrijke inhoud, waar noodig opgehelderd door Houtsneêfiguren, en verkrijgbaar tegen een prijs *f* 3,60, voor ruim 700 compres gedrukte pag's, die het onder het bereik brengt van alle standen.

Bovenstaande maken uit de deelen I — III van de 2de Serie van VAN DRUTEN & BLEEKERS GOEDKOOPE BIBLIOTHEEK VOOR ALLE STANDEN, waarvan reeds **dertig duizend** Deelen zijn verkocht, zeker wel een bewijs dat er goede Boeken in worden opgenomen.

Onder meer anderen komen daarin voor:

CRUGER — LOGEMAN, **NATUURKUNDE. Tweede vermeerderde Druk.** 3 Dln., ruim 800 pag's met meer dan 450 Houtsneêfiguren *f* 3,90, geb. *f* 4,30

DIESTERWEG — GLEUNS, **HET HEELAL EN ZIJNE WONDEREN.** 2 Dln. 500 pag's, met 8 groote uitslaande platen *f* 2,40, geb. *f* 2,80.

JOHNSTON — GUNNING, **DE SCHEIKUNDE IN HET DAGELIJKSCH LEVEN.** 2 Dln., 680 pag's *f* 3,00, geb. *f* 3,40.

HARTWIG — WINKLER PRINS, **DE ZEE EN HARE WONDEREN.** 2 Dln. 430 pag's *f* 1,90, geb. *f* 2,30.

BURMEISTER — WINKLER PRINS, **GESCHIEDENIS DER SCHEPPING.** 3 Dln. 861 pag's *f* 3,50, geb. *f* 3,90.

BERGHAUS — VAN OS, **WAT MEN VAN DE AARDE WEET.** 1ste tot 4de Deel, 1154 pag's *f* 480, geb. in 2 linnen banden *f* 5,60.

*** J. B. HUBER, te Groningen, heeft verzonden: **De TWEEDE DRUK van**

BRIEVEN OVER DEN BIJBEL,

uitgegeven door C. P. HOFSTEDE DE GROOT; Deel I, Prijs *f* 1,57½.

LEVENSBESCHRIJVING VAN DEN APOSTEL PAULUS

volgens den Bijbel, naar het Fransch. Prijs *f* —,50.

De Sterren en de Aarde,

OF

GEDACHTEN OVER RUIMTE, TIJD EN EEUWIGHEID.

Naar het Hoogduitsch. Prijs *f* 0,50.

Van dit belangrijk Werkje zijn in Engeland binnen korten tijd zes uitgaven verschenen, ieder van 10 à 11,000 Exemplaren.

HET LAND DER MARTELAREN.

Verhalen over de Waldenzen der Valleijen, naar het Fransch door Ds. D. F. THIEME, Pred. te Zuidwolde, met een Voorwoord van Dr. C. H. VAN HERWERDEN C. HZN., Theol. Dr. en Pred. te Groningen. Prijs ingn. *f* 1,90, geb. *f* 2,20.

Men leze hierover de gunstige beoordeelingen in *het Leeskabinet, Europa, Letteroefening* en *Waarheid in Liefde.* Laatstgenoemd Tijdschrift wenschte het wel in ieder Huisgezin te zien en beveelt het zeer ter lezing in den huisselijken kring aan.

*** **Het Meesterstuk van**

EMILIE FLYGARE CARLÉN,

getiteld:

EEN HANDELSHUIS

IN DE SCHEEREN,

ziet thans compleet het licht, in vier deelen, met vignetten à *f* 14,—

G. T. N. SURINGAR.

Leeuwarden.

*** Door J. H. GEBHARD & CIE., te Amsterdam, zijn uitgegeven,

JULIUS CAESAR, Treurspel van SHAKESPEARE, vertaald door Prof. C. W. OPZOOMER. Prijs *f* 1,20.

Prof. R. FRUIN, de onpartijdigheid van den Geschiedschrijver. Prijs *f* —,60.

Prof. J. VAN DER HOEVEN, berigt omtrent het mij verleende ontslag als Opperdirecteur van 's Rijks Museum te Leyden. Prijs 30 Cent.

VOORTS:

Prof. OPZOOMER, de Waarheid en hare kenbronnen. Prijs *f* 2.50.

—————, Wetenschap en Wijsbegeerte Prijs *f* 2.50.

—————, het Teeken des tijds „ „ —.50.

*** Bij BROESE & COMP., te Breda, komt heden van de pers:

BIJDRAGEN TOT BEVORDERING VAN HET ONDERWIJS IN DE WISKUNDE, door J. BADON GHIJBEN, Oud-Hoogleeraar bij de K. M. Akademie. Eerste stukje; bevattende de bewijzen van stellingen die in den Meetkunstigen Cursus des Schrijvers zonder bewijzen zijn opgegeven. à *f* 0.45.

VAN WAAR DE VELE MISLUKKINGEN IN DE PHOTOGRAPHIE? Aanhangsel tot de Photographie op papier en glas, door PHOTOPHILUS. à *f* 0.40.

Ook zag bij hem het licht, en wordt steeds met veel succès gedebiteerd:

GESCHIEDENIS VAN ITALIË, van de eerste Fransche omwenteling tot het jaar 1850, uit het Engelsch van RICHARD HEBER WRIGHTSON, à *f* 3.20.

DE TAKTIEK IN VOORBEELDEN, bijzonder met het oog op gevechten om terreinvoorwerpen, bijeengebragt door A. SEUBERT. Uit het Hoogduitsch vertaald door E. H. BROUWER, Bibliothekaris bij de K. M. Akademie. Met 83 houtsneêfiguren. à *f* 3.—

*** JEAN NOMAN ET FILS, à Zalt-Bommel, ont publié et mis en vente:

FASTES MILITAIRES

DES

INDES-ORIENTALES NÉERLANDAISES,

par A. J. A. GERLACH, ouvrage illustré de portraits, *fac-simile*, cartes, plans, croquis et planches. Un fort volume grand royal in 8°. de 824 pages, broché *f* 14,—. Richement relié en toile „ 15.—.

*** Bij W. P. VAN STOCKUM, te 's Gravenhage, is verschenen:

I. UITTREKSEL UIT HET DAGBOEK

VAN

W. J. C. Ridder HUYSSEN VAN KATTENDIJKE,

Kapitein-Luit. ter Zee,

gedurende zijn verblijf in Japan, in 1857, 1858 en 1859, met eene Kaart van de Westkust van Kiusiu en Japan. Prijs *f* 2,80.

De Kaart *afzonderlijk* op zwaar papier „ 1,00.

II. Eene tweede uitgave van:

DE OPKOMST VAN DE

NEDERLANDSCHE REPUBLIEK,

DOOR JOHN LOTHROP MOTLEY,

vertaald onder toezigt van Dr. R. C. BAKHUIZEN VAN DEN BRINK.

9e en 10e Aflevering.

Deze nieuwe uitgaaf zal bestaan in 4 Dln. uitmakende in 12 à 13 maandelijksche Afleveringen à 65 Cents, welke nog dit jaar zullen verschijnen.

VORMLEER.

A. HOOGENBOOM, School-Boekhandelaar te Amsterdam, debiteert met succes: **17 STUKS VOORWERPEN ten gebruike bij het onderwijs in de Vormleer, van hout gemaakt en geschilderd en 3 Palm hoog**, tegen den prijs van *f* 5. Op *franco* aanvrage wordt eene circulaire, waarin de namen der Voorwerpen staan, *franco* toegezonden.

(*Zie verder het vervolg.*)

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ EN ZONEN.

VERVOLG van de *Zaturdagsche*

HAARLEMSCHE COURANT

van 6 October 1860.

*** Eene fatsoenlijke dame, dochter van een in Rusland gesneuveld officier, heeft met hare moeder, onder veel zorg en lijden, van een klein pensioen geleefd. Nu is hare moeder overleden en zij van alle inkomsten beroofd, terwijl haar zwak en ziekelijk gestel het haar onmogelijk maakt zelve op eenige wijze in haar onderhoud te voorzien. De ondergeteekenden, haren treurigen toestand kennende en wetende, hoe zij steeds haar pijnlijk lot met christelijke onderwerping heeft gedragen, achten zich verpligt zoo veel hun mogelijk is te doen om haar voor de dreigende armoede te bewaren. Zij roepen daartoe de hulp van alle weldadig landgenooten in en verklaren zich bereid daarvoor giften te ontvangen en die later in dit dagblad te verantwoorden.

W. P. B. BOUMAN, Predikant te Rotterdam.
BUYS BALLOT, Hoogleeraar te Utrecht.
CH. LE CHEVALIER, Keizersgracht bij de Brouwersgracht te Amsterdam.
Baron G. W. VAN DER FELTZ, Notaris te Epe.
T. C. B. HUYDECOPER, Predikant te 's Gravenhage.
R. T. KOCH, Predikant te Veessen.
W. MUURLING, Hoogleeraar te Groningen.
B. PIJPER, Predikant te Dordrecht.
L. W. E. RAUWENHOFF, Hoogleeraar te Leiden.
B. TER HAAR ROMENY, Predikant te Haarlem.

*** Ondertrouwd:
J. T. F. U. LAUTS, Herder en Leeraar te Zoutelande, met N. VAN DEURSEN.
AMSTERDAM, 4 October 1860.

*** Getrouwd:
C. L. WALTHER, 1ste Luitenant bij het Regiment Grenadiers en Jagers, en B. J. VAN 'T SANT.
VELP, 2 October 1860.

*** Getrouwd:
C. V. T. Baron VAN BOETZELAER
en
C. N. DE WILLIGEN.
'SGRAVENHAGE, 3 October 1860.

*** Getrouwd:
W. RUYS, Weduwenaar van *A. C. Pieneman*, met A. T. E. BODDENS, Weduwe van *C. J. van Kerchem*.
AMSTERDAM, 4 October 1860.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:
J. N. KNOOT Jr.
en
D. E. WIJNDELS DE JONGH.
MAASSLUIS, 4 October 1860.

*** Getrouwd:
D. F. LIEFRINK, van *Zeyst*, en
R. A. HARTGERINK.
AMSTERDAM, 4 October 1860.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving, zoo binnen als buiten deze Stad.

*** Bevallen van eene DOCHTER *C. P. A. COLET*, Echtgenoot van J. W. C. VAN STEEDEN, Predikant.
SOURABAIJA, 23 Julij 1860.

*** Bevallen van een' ZOON *A. J. BACKER OVERBEEK*, Echtgenoot van J. C. PAN.
AVENHORN, 2 October 1860.
Eenigste kennisgeving.

*** Mijne lieve Echtgenoote, Vrouwe *JUSTINE GEORGETTE CAROLINE CLIFFORD KOCQ VAN BREUGEL*, beviel heden van eene welgeschapene DOCHTER.
M. A. PERK.
DORDRECHT, 3 October 1860.
Eenige en algemeene kennisgeving.

*** Bevallen van een ZOON *M. DIRKZWAGER, DE RONDE*.
MAASSLUIS, 3 October 1860.

*** Voorspoedig bevallen van *twee* ZOONS *G. S. SIEBERT COSTER — BOLK*.
ALKMAAR, 3 October 1860.

*** Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe *P. M. RAM*, geb. *ROSE*.
UTRECHT, 4 October 1860.

*** Voorspoedig bevallen van een' ZOON *G. DI GAZAR — VAN ZIJP*.
AMSTERDAM, 4 October 1860.

*** GRONINGEN, 29 September 1860. Heden overleed alhier, ten huize zijner Groot-Ouders, tot onze bittere droefheid, ons jongste Kindje LODEWIJK PHILIPS, in den ouderdom van 1 jaar en bijna 8 maanden.
J. H. W. KOSTER HENKE, Pred. te *Gent* in *België*.
E. T. R. KOSTER HENKE — DE GEUS.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed onze geliefde Vader en Behuwd-Vader CORNELIUS MOOJEN, in den hoogen ouderdom van 84 jaren.
Uit aller naam,
W. MOOJEN.
BURG OP TEXEL, 29 September 1860.
Algemeene kennisgeving.

*** Heden morgen overleed plotseling, na eene langwierige verzwakking, mijne dierbare Echtgenoote TJADINA BEEMAN, in den ouderdom van ruim 40 jaren, na een gelukkig Huwelijk van 13½ jaar. Zij laat mij vier, helaas zoo innig geliefde Zonen na, waarvan twee uit mijn vroeger Huwelijk met hare oudste Zuster.
J. OOMKENS Jzoon.
GRONINGEN, den 2den October 1860.

*** Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons geliefd jongste Kind JAN WOUTER, in den aanvalligen leeftijd van nog maar zeven jaren.
J. C. DE BRUYN.
A. M. DE BRUYN — REPELIUS.
KOCKENGEN, 1 October 1860.

*** Na eene korte ongesteldheid overleed heden F. K. VAN DER WAL, Echtgenoot van W. C. DUYSTER.
GOUDA, 2 October 1860.
Op verzoek van den Overledenen zullen geene uiterlijke teekenen van rouw worden aangenomen.

*** Heden overleed te *Amsterdam*, tot mijne en mijner Kinderen diepe droefheid, mijne geliefde oudste Dochter GERBERDINA JACOBA, in den jeugdige leeftijd van nauwelijks 20 jaren.
S. KEYSER.
TEXEL, 2 October 1860.
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden ontsliep in den jeugdigen leeftijd van zes en twintig jaren, mijne dierbare Echtgenoote, GEERTRUIDA ENGELINA VAN ROGGEN, mij uit onzen gelukkigen Echt één pand onzer liefde achterlatende.
Met hare Ouders, Broeders en Zusters, betreur ik het gemis der lieve ontslapene, die ons altijd onvergetelijk blijven zal.
H. M. VAN DIJK.
SCHIEDAM, 3 October 1860.

*** Voor de vele bewijzen van deelneming, wegens het overlijden zijner geliefde Echtgenoot *M. Koker*, ondervonden, betuig den ondergeteekende, langs dezen weg, zijnen hartelijken dank.
J. BAKKER.
'sHAGE, 4 October 1860.

*** De ondergeteekende betuigt, ook namens zijne Echtgenoote, dank, voor de belangstelling bij hare bevalling ondervonden.
N. C. OUDSHOORN.
LEYDEN, 4 October 1860.

*** Degenen, die iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van wijlen den Wel-Ed. Geb. Heer CHRISTOFFEL DE WILDE, gewoond hebbende en den 21sten Augustus 1860, te Utrecht overleden, worden verzocht daarvan vóór den 15den October 1860, schriftelijk opgaaf te doen ten Kantore van den Notaris VAN SCHERMBEEK te Utrecht, aan het Sint Janskerkhof. Brieven *franco*.

OPENBARE SCHOOL TE BEETS IN NOORD-HOLLAND.

Ter vervulling der betrekking van **HOOFD-ONDERWIJZER** der openbare School, worden **Sollicitanten**, welke naar die plaats wenschen mede te dingen, uitgenoodigd, zich met *franco* Brieven, onder overlegging der bij de Wet gevorderde stukken, aan te melden bij den Burgemeester, vóór den 15 October e. k.
Aan de betrekking zijn verbonden, worden berekend op minstens *f* 600 per jaar, behalve vrije Woning en het gebruik van een Erf, terwijl er tevens vooruitzigt bestaat om, bij gebleken geschiktheid, tot Koster en Voorzanger te worden aangesteld; de voordeelen van welke, benevens andere kleine bedieningen, nog op ruim *f* 125 kunnen worden gesteld.
De dag van het te houden vergelijkend Examen, zal nader worden bekend gemaakt.

*** In het Weeshuis der Hervormde Gemeente te Zwolle wordt verlangd, een **HULP-ONDERWIJZER**, van de Hervormde Godsdienst. De belooning is *f* 120 's jaars, benevens vrije Woning in het Weeshuis, Voeding, Bewasschen, Geneeskundige Hulp enz. Onder overlegging der bij de Wet gevorderde bewijsstukken en getuigschriften, kunnen inlichtingen *franco* bekomen worden, bij den Voorzitter van het Bestuur Dr. C. L. P. METELERKAMP, in het Weezenland.

*** Een **HULP-ONDERWIJZER**, van de P. G. die vooral tijd en gelegenheid zoekt, om zich tot Hoofd-Onderwijzer bekwaam te maken, en de Talen aan te leeren, kan terstond geplaatst worden, aan eene openb. Stads Fransche School. Behalve de gewone Verpleging, zal het Salaris naar bekwaamheden geëvenredigd worden. Brieven *franco*, onder Letter B., bij den Boekhandelaar A. VAN LOON, te Tiel.

*** In eene Apotheek te Utrecht, waar tevens gelegenheid ter verdere bekwaming bestaat, wordt tegen 1° November of eerder een' **BEDIENDE** gevraagd. Adres *franco*, onder N°. 207, bij den Boekhandelaar W. F. DANNENFELSER, aldaar.

*** In de Stads-Apotheek te Haarlem wordt tegen 1°. November aanstaande gevraagd een **TWEEDE BEDIENDE**. Tot bekoming van nadere inlichtingen adressere men zich met *franco* Brieven, doch liefst in *persoon*, aan genoemde Apotheek.

Smids-Knecht.

Een **BANKWERKER**, tevens **KAGCHELMAKER**, zijn werk goed verstaande, kan dadelijk vast werk bekomen. Hiertoe genegen, adressere men zich, met *franco* Brieven, onder het Woord *Kagchel*, bij de Boekverkoopers GEBR. VERMANDE, te Hoorn.

*** Bij eene Familie ten Platten Lande, in de Provincie Utrecht, wordt met 1 Januarij a. s. verlangd, eene **GOUVERNANTE**, van de P. G., die de bekwaamheden bezit om aan vier Kinderen beneden 13 jaren, het onderwijs te geven dat voor eene beschaafde opvoeding wordt vereischt. Men wordt verzocht de meest mogelijke inlichtingen te geven, bij *franco* Brieven, onder Letter B., aan het adres van den Boekhandelaar C. VAN DER POST Jr., te Utrecht.

BEWAARSCHOOL.

Te **LEERDAM** (Pr. Z.-Holland, 2900 Zielen), wordt gevraagd: Eene **BEWAARSCHOOLHOUDERESSE**, tevens in staat tot het geven van Onderwijs in vrouwelijke Handwerken; Wedde van de Gemeente *f* 100.
Brieven *franco*, aan den Burgemeester.

*** In een der voornaamste Logementen van Overijssel, vraagt men als Huishoudster, eene **BURGER JUFVROUW**, tusschen de 40 en 45 jaren, van de Prot. Godsdienst, om dadelijk in dienst te treden. Diegenen welke vroeger in dusdanige betrekking zijn werkzaam geweest, zullen na voldoende informatie de voorkeur hebben. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters A. B., bij den Boekhandelaar JAC. VAN DER MEER, te Deventer.

AMEIDENSCHE PAARDENMARKT.

Door bijzondere omstandigheden, zal bij de op handen zijnde Paardenmarkt te Ameide, invallende den 11den October, aanstaande, de **HERBERG** genaamd **'s LANDS WELVAREN**, te Ameide, toebehoort hebbende aan wijlen *H. Brouwer*, en waarvan nu de ondergeteekende Eigenaar is, voor dit jaar **gesloten** zijn, terwijl gezegden Eigenaar zich voor het volgend jaar in ieders attentie aanbeveelt.
L. H. DIEPENHORST Hz. Zn.
Ameide, September 1860.

*** **DEPARTEMENT VAN MARINE.**
Directie Willemsoord.

AANBESTEDING.

Op Woensdag den 10den October 1860, des middags ten 12 ure, zal, door den Minister van Marine, aan het Gebouw van het Departement van Marine te 's Gravenhage, worden Aanbesteed:
Het leveren van MASTPALEN, DENNENHOUT en METSELSTEEN, voor eene nieuwe Zeedoksluis op het Maritime Etablissement Willemsoord, in vijf Perceelen.
Deze Aanbesteding geschiedt bij enkele inschrijving, en voor elk Perceel afzonderlijk in Massa, overeenkomstig Art. 8 van het Bestek, dat, behalve aan voornoemd Departement en bij de Directien der Marine te *Willemsoord*, *Amsterdam*, *Hellevoetsluis* en *Vlissingen*, ook ter lezing ligt aan het Provinciaal Gouvernement van *Noord-Holland*, en verder op al de plaatsen waar de Bestekken van Rijks Waterstaatswerken gewoonlijk ter lezing liggen.
Nadere inlichtingen zijn te bekomen bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat **J. G. VAN GENDT**, te Haarlem, en bij den Ingenieur **J. STROOTMAN**, te Nieuwe-Diep.
De Minister van Marine,
J. S. LOTSIJ.

Inwoning en Toezigt.

Een Predikant op een geschikt gelegen Dorp, die meermalen en met het beste gevolg **JONGE LIEDEN** heeft gehuisvest, voor die eenige rust van een woelig leven wenschelijk was, heeft daartoe weder gelegenheid. Adres met *franco* Brieven, onder de Letters M. B. N., bij den Boekdrukker J. G. ANDRIESSEN, te Utrecht.

Te Koop uit de Hand:

De helft in een welbeklante goed onderhouden **WINDKOORNMOLEN**, welke een goed burgerlijk bestaan oplevert, staande in een der volkrijkste Steden van Zuid-Holland. *Franco* te bevragen bij P. YPERLAAN, Mr. Timmerman, te Voorschoten.

Uit de Hand te Koop:

Een bijzonder, wel ter nering staand **HUIS**, met het daaraan behoorend **ERF**, staande en gelegen op de Groote Markt te Geertruidenberg, waarin met goed gevolg meer dan vijftig jaren en nog de *Koffijhuishouders-Affaire* wordt uitgeoefend, een burgerlijk bestaan opleverende, zeer geschikt voor uitbreiding en des verkiezende onmiddelijk naar den Verkoop te aanvaarden, met het Billard en Toebehooren, het Ameublement, Glaswerk en al wat verder gebezigd wordt om de Zaak onafgebroken voort te zetten.
Gegadigden, kunnen zich in *persoon* of door gevolmagtigde, om informatien omtrent den Koopprijs enz., adresseren aan voornoemd Koffijhuis, Wijk C, N°. 90, aldaar.

BROODBAKKERS!

Door bijzondere omstandigheden wordt uit DE HAND TE KOOP aangeboden, eene welbeklante en goed ter nering staande **BROODBAKKERIJ**, welke een goed bestaan opleverd en nog voor uitbreiding vatbaar is, staande en gelegen in een welvarend Dorp aan den Haarlemmermeer, te aanvaarden met November e. k., en kunnende desverkiezende een gedeelte der kooppenningen als eerste Hypotheek op het pand gevestigd blijven. Te bevragen met *franco* Brieven, onder Lett. V., aan den Boekhandelaar F. G. A. J. VAN WERKHOVEN, te Alphen a/d Rijn.

*** Bij den Boekhandelaar G. F. CALLENBACH, te Nijkerk, is verschenen:
C. C. CALLENBACH, **DAVID, ZICH IN GOD STERKENDE, EEN VOORBEELD.** Kerkrede over 1 Sam. 30: 6. **Tweede druk.** Prijs 15 Cents.
C. C. CALLENBACH, **HISKIA'S ZIEKBED.** Kerkrede over Jes. 38: 1—3. **Tweede druk.** Prijs 15 Cents.
C. C. CALLENBACH, **JEZUS CHRISTUS ZONDE GEMAAKT.** Kerkrede over 2 Cor. V: 21. **Tweede druk.** Prijs 15 Cents.

D. A. THIEME, te Arnhem, heeft verzonden:

GULDENS-EDITIE, N°. 13-15.

Graaf PEPOLI. De Roman van een rijk Edelman. Door Mevr. A. L. G. BOSBOOM-TOUSSAINT.

Drie deelen. N°. 1 — 9 *der* **GULDENS-EDITIE** *is in alle Boekwinkels voorhanden. Elk deel is* afzonderlijk *à ƒ* 1 *verkrijgbaar.*

EIKEN BOOMEN, GESCHIKT VOOR WERKHOUT.

VERKOOPING, ten overstaan van den te Haarlem residerenden Notaris **G. C. JOEKES**, op Dingsdag den 16den October 1860 en volgende dagen, des voormiddags ten 10 ure precies, in het Overbosch van de Hofstede *Spaarnhove*, aan den Straatweg van Haarlem naar Alkmaar, nabij de Jan Gijzenvaart, in de Gemeente Schooten van ruim 1200 stuks zware **EIKEN BOOMEN**, eene groote partij **HAKHOUT** en andere zware **BOOMEN**, zeer geschikt voor allerlei *Werkhout* en voor *Spoorleggers* als anderzins.

Kunnende alles zeer gevoegelijk te water worden vervoerd, en zijnde alles acht dagen vóór en op den Verkoopdag te zien.

Informatien te bekomen bij bovengemelden Notaris.

ZEGT HET VOORT.

*** **J. VAN WESTERKAPPEL**, Makelaar, presenteert (als lasthebbende van zijnen Principalen), op Zaturdag den 6den October 1860, in het Logement *den Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke veiling te Verkoopen, ten overstaan van den Notaris **C. J. MERENS**:

1. Een **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de O. zijde van de Groote Houtstraat, op den hoek van de Cornelissteeg te Haarlem, waarin sedert vele jaren met goed succes de *Kruideniers- en Grutters-Affaire* wordt uitgeoefend, get. Wijk 3, N°. 582, Kad. Sectie D, N°. 33, ter grootte van 1 Roede, 23 Ellen.

2. Een **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen aan de W. zijde van Klein Heiligland, bij de Cornelissteeg, waarin de *Grutterij* wordt uitgeoefend, get. Wijk 3, N°. 488, Kad. D, N°. 128, ter grootte van 2 Roeden, 80 Ellen.

Deze Perceelen zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd worden geveild en afgeslagen. Zij blijven inmiddels UIT DE HAND TE KOOP, en zullen niet publiek te zien zijn maar, na voorafgaande belet vraging, kunnen worden bezigtigd.

Ten overstaan van den Notaris **C. J. G. DE BOOY**:

1. Een **HUIS** en **ERVE**, met **TUIN**, staande en gelegen aan de W. Zijde van de Lange Veerstraat tegenover de Korte Veerstraat, te Haarlem, waarin sedert vele jaren met goed succes de *Tabaks-Affaire* wordt gedreven, get. Wijk 3, N°. 16, Kad. D, N°. 1185, ter grootte van 1 Roede, 64 Ellen.

2. Een **PAKHUIS** en **ERVE**, achter den Tuin van het voorgaande Perceel, met den gedeeltelijken eigendom, ter grootte van 59 Ellen in de Hof van Hollandspoort, get. Kad. D, N°. 1135, waarin dit Pakhuis een uitgang heeft, get. Wijk 3, N°. 97, Kad. Sectie D, N°. 1185, ter grootte van 28 Ellen.

Deze Perceelen zullen eerst ieder afzonderlijk en daarna gecombineerd worden geveild en afgeslagen. Zij blijven inmiddels UIT DE HAND TE KOOP, en zullen niet publiek te zien zijn maar, na voorafgaande beletvraging, kunnen worden bezigtigd.

Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatien zijn te bekomen bij bovengemelden Makelaar. De Bewijzen van Eigendom en Veilcondition, zullen 3 dagen vóór en op den Verkoopdag ter visie liggen ten Kantore van den Notarissen voornoemd.

*** **N. J. VAN BEMMEL**, **J. H. BRINKMAN**, **J. VAN DER VLUGT**, **Th. A. LIWIJN**, **N. WAALEWIJN** en **W. M. VAN BEMMEL**, Makelaars, zullen op Zaturdag den 6den October 1860, des namiddags na 5 ure, in het Logement *de Gouden Leeuw* te Haarlem, in openbare Veiling brengen,

Ten overstaan van den Notaris **C. J. MERENS**:

N°. 1. Een groot, hecht, sterk en weldoortimmerd **HUIS** en **ERVE**, staande en gelegen te Haarlem, aan de Oude Gracht, tusschen de Jacobijnenstraat en de Stoofsteeg, geteekend Wijk 5, N°. 50, en bij het Kadaster bekend in Sectie C, onder N°. 908, ter grootte van ééne Roede en 61 Ellen.

Dit perceel zal *niet publiek* te zien zijn, doch, na voorafgaande belet-vraging, bezigtigd kunnen worden op *Dingsdag* en *Donderdag*, des namiddags van 2 tot 4 ure.

En ten overstaan van den Notaris **C. J. G. DE BOOY**, en in tegenwoordigheid van den Edel-Achtbaren Heer Kantonregter:

N°. 2. Een hecht, sterk en weldoortimmerd **WINKELHUIS**, ingerigt tot *Broodbakkerij*, en **ERVE**, staande en gelegen te Haarlem, aan de Oude Gracht, op den hoek van de Schagchelstraat, geteekend Wijk 3, N°. 140, en bij het Kadaster bekend in Sectie D, onder N°. 815, ter grootte van 56 Ellen.

Dit perceel is belast met eene *jaarlijksche rente* van ƒ 1,40, verschijnende 20 Mei, ten behoeve van het *Vrouwen- en St. Anthoni's Gasthuis* te Haarlem.

Breeder bij Biljetten omschreven en nadere informatie bij bovengemelde Makelaars. De Bewijzen van Eigendom en Veilcondition, zullen drie dagen vóór en op den Verkoopdag, ter visie liggen ten Kantoren van de Notarissen voornoemd.

*** Op Zaturdag den 20sten October 1860, 's namiddags ten 5 ure, zal in *het Lokaal van Verkoopingen* te Utrecht, achter St. Pieter, in het openbaar worden verkocht:

Eene kapitale, hechte, sterke, bijzonder goed onderhoudene en in volle werking zijnde **HOUTZAAGMOLEN**, (zijnde een *Bovenkruijer*), genaamd **DE STAR**, mitsgaders twee **SCHUREN**, **LOODSEN**, een dubbeld **HEERENHUIS**, vier **KNECHTSWONINGEN**, en verderen **OPSTALLEN** met **WERF**, **KOLK**, **TUIN** en **GROND**, bijzonder gunstig gelegen te Utrecht buiten de Chatharyne-Barrière, aan de Leydsche Rijn.

Te aanvaarden 1° Januarij 1861.

Breeder bij Biljetten en nader onderrigt ten Kantore van den Notaris **H. DUYFJES**, te Utrecht. Brieven *franco*.

*** Bij A. C. KRUSEMAN, te Haarlem, is verschenen:

CHARLES DARWIN,

HET ONTSTAAN DER SOORTEN

VAN

DIEREN EN PLANTEN

DOOR MIDDEL VAN

DE NATUURKEUS, OF HET BEWAARD BLIJVEN VAN BEVOORREGTE RASSEN IN DEN STRIJD DES LEVENS.

Uit het Engelsch vertaald door **T. C. WINKLER**. 2 Dln. ƒ 5,20.

Over Natuurkundige Theoriën

OMTRENT DE VERSCHIJNSELS VAN HET LEVEN, EN BEPAALDELIJK OVER

DARWIN'S THEORIE

AANGAANDE

HET ONTSTAAN DER SOORTEN,

door **W. HOPKINS M. A. te Cambridge.**

Uit het Engelsch vertaald door **Prof. J. VAN DER HOEVEN**. Prijs ƒ 0.80.

UIT DE HAND TE KOOP,

aan den Rijn, nabij Leyden: Een **BUITENTJE**, ruim ½ Bund. groot, met Huis met Koetshuis, Stalling enz. Adres *franco* Brieven, Letters A. Z., bij den Boekhandelaar A. A. RENSINK, te Leyden.

*** **H. C. TOMBERGH**, Makelaar, zal op Zaturdag den 6den October 1860, des avonds na vijf ure, in het Logement *de Gouden Leeuw*, in de Zijlstraat te Haarlem, in publieke veiling Verkoopen, ten overstaan van den Notaris Mr. **H. A. F. D. VAN MEEUWEN**:

N°. 1. Een **HUIS** en **ERVE**, waarin de *Vleeschhouwers-Affaire* wordt uitgeoefend, staande en gelegen aan de O. Z. van de Lange Bagijnenstraat, te Haarlem, get. Wijk 1, N°. 997, Kad. Sect. D, N°. 1383, groot 61 Ellen.

N°. 2. Een **HUIS** en **ERVE**, aan de W. Z. van de Lange Vlamingstraat, get. Wijk 4, N°. 431, Kad. Sect. C, N°. 1443, groot 71 Ellen.

Breeder bij Biljetten omschreven. Nadere informatien bij bovengemelden Makelaar. De Bewijzen van Eigendom en Veilcondition, zullen drie dagen voor en op den Verkoopdag ter visie liggen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

*** **N. J. VAN BEMMEL**, **J. H. BRINKMAN**, **J. VAN DER VLUGT**, **Th. ANTh. LIWIJN**, **J. VAN WESTERKAPPEL**, **N. WAALEWIJN** en **W. M. VAN BEMMEL**, Makelaars, presenteren (als lasthebbende van hunne Principalen), op Zaturdag 6 October 1860, des namiddags na 5 ure, in het Logement *den Gouden Leeuw*, te Haarlem, in publieke Veiling te Verkoopen, ten overstaan van den Notaris **C. J. MERENS**:

Een kapitaal, hecht, sterk en weldoortimmerd **HUIS**, **ERVE** en **TUIN**, met daarachter gelegen Mangelkamer en Bergplaats, staande en gelegen aan de Westzijde van de Lange Veerstraat, geteekend Wijk 3, N°. 15, bij het Kadaster bekend onder Sectie D, N°. 1184, ter grootte van 3 Roeden, 40 Ellen.

Breeder bij Billetten omschreven en nader informatien bij bovengemelde Makelaars. De Bewijzen van Eigendom en Veilcondition, zullen drie dagen voor en op den Verkoopdag ter visie liggen, ten Kantore van den Notaris voornoemd

---

Aanzienlijke Verkooping

VAN

LANDGOEDEREN.

Mr. M. J. VAN LÖBEN SELS, Notaris, standplaats hebbende te Zutphen, zal op Zaturdag den 13den October 1860 bij inzet, en den 27sten October daaraanvolgende, telkens des voormiddags ten 9 ure, in het Logement *het Witte Paard*, te Zelhem, bij toeslag, in het openbaar Verkoopen: De twee in de Buurtschap Halle Gemeente Zelhem, gelegene uitgestrekte en door daarbij wildrijke jagt alom bekende **BOEREN-ERVEN**, genaamd

Het WILTINK en HALLERDIJK,

te zamen groot 156 B., 36 R., 20 E., en zulks in eene generale Massa en Perceelen.

Ten dage der inzetting zullen ter zelfder plaats en uur, tevens worden Verkocht, ongeveer 808 stuks **EIKEN**, **BEUKEN**, **PEPPELEN** en **DENNEN BOOMEN**, staande op het Erve *Wiltink* en aldaar in 80 Perceelen afgedeeld, met het regt van naasting voor den Kooper van den Ondergrond, tegen uitkeering van 5 pCt. aan den Kooper der Boomen.

Aanwijzing door *H. te Kiefte*, wonende bij het Erve *Wiltink*, des Maandags, Woensdags en Vrijdags van het Erve *Wiltink*, en des Dingsdags, Donderdags en Zaturdags van het Erve *Hallerdijk* en den *Paaschkamp*.

Alles breeder bij Billetten omschreven, terwijl nadere informatien te bekomen zijn bij voornoemden Notaris en bij den te Arnhem standplaats hebbenden Notaris **F. W. L. VAN ECK**. Brieven *franco*.

Openbare Verkooping,

ingevolge verleende autorisatie van de Arrondissements-Regtbank te Leyden, ten huize van *F. Filippo*, aan het Leyderdorpsche Hek, onder Leyderdorp, op Woensdag den 10den October 1860, bij opbod, en op Woensdag den 17den October 1860, bij afslag, des voormiddags ten *elf* ure, van: Eene hechte, sterke en weldoortimmerde **BOUWMANSWONING**, geteekend met N°. 266, bestaande in eene Woonhuizing, met Koestal voor 30 Koebeesten, Schuur, Hooiberg, Bepooting en Beplanting, met diverse extra beste en goed toegemaakte pastijen zoo Wei- als Hooiland, alsmede een klein gedeelte Boschhakhout en Tuin daaraan behoorende, alles staande en bij elkander gelegen aan den Lagen Rijndijk, nabij den Doesbrug, in den Achthovener Polder, onder Leyderdorp, bekend bij het Kadaster onder Sectie C, Nummers 2, 40, 41, 47 tot en met 50, 54, 55, 56, 353 tot en met 364, 432 en 433, te zamen ter grootte van 20 Bunders, 11 Roeden en 48 Ellen.

Aangeslagen in de Grondlasten over 1860, wegens gebouwde Eigendommen tot ƒ 6,22, en wegens ongebouwde Eigendommen tot ƒ 127,38. In het Rijnlandsche Molengeld over dezen jare tot ƒ 0,60 per Bunder. In de Binnenlandsche kosten over 1859 tot ƒ 0,35 per Bunder. Aan Polderlasten over 1859 tot ƒ 1,15 per Bunder.

Te aanvaarden de Woning 1 Mei 1861, en de Landerijen den 15den December 1860.

Dagelijks te bezigtigen.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van den Notaris **A. J. RIJSHOUWER**, residerende te Soeterwoude, nabij het Leyderdorpsche Hek, bij wien tusschen de veiling en afslag verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van een vijfde van iedere verhooging.

*** Op Dingsdag den 23sten October 1860, des voormiddags ten elf ure, zal, ten huize van den Kastelein *S. de Bruyn*, staande bij de Kerk van Tull en 't Waal, nabij Vreeswijk, publiek worden geveild:

N°. 1. Een **HEERENHUIS** met Tuin en Boomgaard, groot 48 Roeden, 20 Ellen.

N°. 2. Twee Bunders, 72 Roeden, 30 Ellen **BOUWLAND** en **WEG**.

N°. 3. 3 Bunders, 48 Roeden, 50 Ellen **GRIENDLAND**.

N°. 4. Een **HUIS** met uitmuntend best Boomgaardland, te zamen groot een Bunder, 88 Roeden, 54 Ellen.

Alles staande en gelegen onder Schalkwijk op Rietveld, aan de Waalsche- en Schalkwijksche Wateringen.

Breeder bij Billetten en nader onderrigt te bekomen bij den Notaris **HERMSEN**, gevestigd te Houten.

*** Door W. THIEME, te Zutphen, is verzonden:

HANDLEIDING BIJ HET ONDERWIJS IN DE NEDERLANDSCHE TAAL, ten gebruike bij Inrigtingen van Middelbaar Onderwijs, door Dr. H. KERN. 2e Stukje (Syntaxis.) Prijs ƒ 0,90.

DE VERHEFFING VAN EUROPA TEGEN NAPOLEON I, drie voorlezingen door K. von SYBEL, uit het Duitsch vertaald, door D. H. BURGER Jr., met eene inleiding van Prof. G. W. VREEDE. Prijs ƒ 0,90.

*** Bij A. W. SYTHOFF, te *Leiden*, is verschenen:

ARME SAMUëL,

door **J. J. CREMER**.

DE WONDEREN VAN HET MIKROSKOOP

OF DE NATUUR BESCHOUWD IN HARE KLEINSTE VOORTBRENGSELEN.

VOOR VRIENDEN DER NATUUR BEWERKT

DOOR DR. MORITZ WILLKOMM.

Met 1000 Houtgravuren. Prijs ƒ 1,80.

Geene andere letterkunde kan een werk aanwijzen, dat eene zoo schoone en thans zoo ijverig beoefende wetenschap, met zulke grondigheid behandelt en het werk, waarin die wetenschap is ontvouwd, tot zoo lagen prijs, bij degelijkheid van inhoud, bevalligheid van vorm en keurigheid van uiterlijk, verkrijgbaar stelt.

Te Haarlem, bij JOH. ENSCHEDÉ en ZONEN.